

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. — Sürgőnycim: Közlöny, Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. több. —: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik éviolyam, 154. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Csütörtök, 1933. július 13

Nyolcezer vagy négyszáz

A ma délelőtt Aradon járt parlamenti képviselők — közel száz ur, akik az államháztartás forró kátlánában sütik a törvényeket — meglátogatta az aradi Astra-gyárat. A gyár vezetősége látta vendégül ezeket az urakat, tiszteletükre büffét rendezett és fogadtatásukban mindazokat a külsőségeket megadta, amelyek ilyen messzi országrészről, mint amilyen messzi Bucuresti van Aradtól, érkezett előkelőségeket megillet. A képviselő urak végigjárták a gyártelepet, nyilván abban a hiszemben, hogy itt egy virágzó üzemmel találkozhatnak. A bucaresti-i parlament viharos ülésein nem egyszer került szóba már az Astra-gyár, a föllendülés kérdésének kapcsán s nem egyszer szavazták le mindazokat az indítványokat, amelyek az Astra-gyár jövőjén segíteni akartak.

Időnként visszatérő hullámvonalban felmerült az a terv is, hogy a gyárat megveszi a CFR. Esztendőket teltek el s mialatt a parlamentben vitatkoztak, indítványok mellett és indítványok ellen szavazgattak, azalatt az aradi Astra-gyár virágzó üzeme lassan zuhan bele a dekadenciába. Pénzhiány, sztrájkok, krízis, munkanélküliség a velejárói az ilyen ipari hanyatlásnak. A gépekből elszárad az olaj, a kerekékben megfagy a lendület, a munkákból munkátlan lesz és a munkaadók üléseit lassan behamvazza az idő szemete és pora. Abból a nyolcezer emberből, aki ennek a gyárnak a lélegzetét fütötte és az erejét adta, nyolcezer szorgalmas, kitimó, erős munkáskarból, egyik a másik után tört le, indult veszendőbe, az uccára, a megsemmisülés felé. Mindezt nem látták Bucurestiben.

Fontosabb volt mulatni Lupu ur temperamentumos kirobbanásain, vagy megtapsolni Cuza urat, ha egy szellemes antiszemita viccet eresztett el.

Az aradi Astra-gyár műhelye kihült, munkásai az uccára kerültek és mindazt a fejlődést, vérkeringést, kereskedelmi virágzást, amit egy ilyen hatalmas üzem, az aradi aranyok között jelenthetett volna a város szempontjából, mintha tendenciával elsorvasztották volna.

Es most eljöttek a képviselők. Itt láttak egy modern, minden kívánságnak és technikai igénynek minden tekintetben megfelelő nagyipari konstrukciót: — lefokozott, redukált üzemmél, a falak közé besikoltó munkanélküliség tragikus fajongásával. Az Astra-gyár szendvicssei mögött ravatal sápadt lángja lobogott, a forrótüzi és lihegő kazán életet jelentő katógása helyett. És egyszeriben ráébredtek a képviselők, közel száz ember, tehát majdnem egy harmadrésze az egész parlamentnek, hogy mi az, amit leszavaztak.

A román ipari élet területén nincsen kiáltozóbb abszurdum, mint az Astra-gyár sorsa. Az állam valósággal bojkottálta ezt az intézetet, a CFR a külföldnek adott fel rendeléseket, mialatt itt megfagytak a kerekék. A büffé ünnepi külsőségei között számos temperamentumos szónoklat hangzott el az Astra-gyár mellett. A képviselők fogadkoztak, hogy parlamenti kampányt rendeznek meg a most megnyíló politikai szezon elején az Astra-gyár érdekében. Nemes buzdulatukban egy napi fizetésüket felajánlották a munkanélkülieknek. Az Astra-gyárnak élni kell — mondották — mert minden feltétel és technikai adottság amellet szól, hogy ezt a gyönyörű üzemet meg kell menteni, sőt megmenekés után még jobban ki kell építeni.

Nem tudom, volt-e a képviselő urak között olyan valaki, aki aradi ember lévén, megmagyarázta volna, hogy ennek a városnak nem

Zárt frontot létesítettek a dunai agrárállamok

Románia, Magyarország, Jugoszlávia és Bulgária fontos megegyezése — Ausztria és Svájc vámunióját készítik elő Londonban — A világgazdasági konferencia agóniája

Emelkedik a dollár árfolyama

Londonból jelentik: A világgazdasági konferencia frontján a helyzet változatlan. Az angol lapok megállapítják, hogy a világ érdeklődése jelentékenyen csökkent a londoni konferencia iránt. A konferencián tegnap történt eseményeket az aranyblokk, de különösképpen Franciaország győzelmének tekintik. A tegnapi megállapodásokkal — mint a Daily News írja — a konferencia sirját megásták és az értekezlet megkezdte csendes agóniáját. A konferencia sírásójának Bonnet francia pénzügyminisztert nevezik, akinek csökönys elszántsága végső dőfést adott a konferenciának. A konferenciát — folytatja a lap — „soha napján” fogják ismét összehívni, vagyis akkor, amikor az aranyblokk nem fogja kifogásolni az értekezlet összehívását. Az aranyvalutához ragaszkodó országoknak nyert ügyük van s a világgazdasági konferencia, amely nem sokat végzett, „barátságos mérkőzés” után egyetértésben fog szétoszlani.

A négy dunai gabonatermelő ország —

Románia, Magyarország, Jugoszlávia és Bulgária — delegátusai három nap óta bizalmas tanácskozásokat folytatnak, amelyeknek egyetemes gabonablokk, közös eladóiroda és a nagy, tengerentúli államokkal szembeni zárt front létesítése a célja. A tengerentúli és a közép-európai gabonatermelő államok megegyezése így tehát még korainak tekinthető. Feltehető, hogy a dunai államok körében a tengerentúli államok terméscsökkenő tervei ellenállásra találtak. A tanácskozásokba — hír szerint — Lengyelország is be kíván kapcsolódni, a dunai államok azonban a lengyel delegátussal csak mint megfigyelővel hajlandók tárgyalni, mert Lengyelországot nem tekintik agrárállamnak. A dunai agrárállamok között legutóbb felmerült nézeteltéréseket sikerült elsimitani és így valószínűnek látszik, hogy a delegátusok között rövidesen létrejön a megegyezés, amely nagyjelentőségű fordulatot jelenthet a dunai gabonatermelő államok eddigi agrár- és kereskedelmi politikájában.

Harc a gabonafronton

A késő éjszakai jelentések szerint a négy dunai búzatermelő állam — Románia, Magyarország, Bulgária, Jugoszlávia — valamint Lengyelország delegátusai mai tanácskozásuk során megegyeztek és a négy állam össz-gabonakiviteléi mennyiségét szamszerűleg meghatározták. Ezt a számot az esti órákban sikerült megállapítani és ezt oly módon számítják ki, hogy minden állam exportmennyiségét évente külön állapítják meg és ezeknek összege adja meg a delegátusok által elfogadott, ugynevezett főszámot. Ezt a főszámot, amelyet a legszigorúbban titkolnak, a buza-blokk tagjai szerdán közölték a tengerentúli nagy gabonatermelő-államokkal: Argentínával, Kanadával, az USA-val és Ausztráliával, amelyeknek képviselői azonban kijelentették, hogy a dunai-államok által előterjesztett szám alapján lehetetlen a megegyezés, mert az 8 millió bushellel magasabb, mint amit a tengerentúli államok a dunai blokk összkiviteléiképpen elfogadhatónak tartottak.

Annak ellenére, hogy a dunai és a tengerentúli gabonatermelő államok felfogása között ily mély szakadék tátong, egyesek szerint meg van a remény arra, hogy megoldást találjanak és hogy a két front között ne törjön ki a nyílt harc. A magyar delegáció körében számolnak azzal, hogy a megegyezés csak kölcsönös en-

mindegy az, hogy az Astrában nyolcezer munkás dolgozik-e, vagy négyszáz? Nyolcezer család konszolidált fizetések mellett tizenkétezer ember igényét jelenti, tizenkétezer karéj kenyértől tizenkétezer pár cipőtálpig. Olyan fölösleges még az aradi laikus számára közgazdasági magyarázatokat tartani az Astra ügyében, mint a milyen nem fölösleges ezt a politikuskok elé teregetni.

Ami esztendőket hosszú során át itt történt,

gedmények árán jöhet létre Amerika és Európa között. A dunai államok között megállapított fő-számot kedden hozzák nyilvánosságra, miután a tengerentúli államok azt már megvitatatták.

Washingtonból jelentik: Kedden este tartotta első értekezletét a Roosevelt által tegnap kinevezett „talpraállítási tanács”, amelynek legutóbb a „Vész-kormány” címet adták. Az ülésen megállapították azt a nagyszabású munkaprogramot, amelyre egymilliárd dollárt irányzott elő a kormány. Az állami szűk-ségmunkák során 400 millió dollárt országutak építésére, 238 milliót a kereskedelmi tengeri flotta kiépítésére s a fennmaradó összeget más nyilvános munkák elvégzésére fordítják. A „vész-kormány” más radikális intézkedéseket is életbe léptet Amerika talpraállítása érdekében. A heti munkaidőt 35 órában állapítják meg és a munkadíj minimumát 14 dollárban szabják meg.

Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy az amerikai hatóságoknak egyre súlyosabb gondokat okoz az élelmiszerek rohamos drágulása, amelynek arányai jóval túlhaladják a dollár értékcsökkenésének mértékét. Iowa államban a pékek szövetsége a kenyér árát 5 centről 8 centre emelte, ami ellen a földművelésügyi miniszter az igazságügyminiszteriumtól kért

az a modern államok ipartörténelmében példátlan. Angliában és Németországban már régen bírói eljárás alá került volna az, aki ezért felelős. Mi szeretnénk hinni az ígéro szónoklatok reális erejében, szeretnénk bízni abban, hogy ezek az urak lelkiismereti kérdésüké avatták az Astra-gyár ügyét és akkor talán... talán nemcsak ezen a jobb sorsra érdemes modern ipari üzemen, hanem ezen a jobb sorsra érdemes városra is lehet még segíteni... (F.)

megtorlást. Aggasztó tünet az is, hogy az ipari termelés 35 százalékkal növekedett, ezzel szemben a munkabéreket alig 7 százalékkal emelték. Ezért újból túltermelés fenyeget.

A termelés már elérte az 1927-es nivót, de a fogyasztók vásárlóképessége ehhez viszonyítva 57 százalékkal csökkent.

Különösen Newyork államban veszedelmes a helyzet. Az elsőrendű életszükségleti cikkek rendkívül drágák és ez már nyílt zendülésre is vezetett.

Bécsből jelentik: Nagy feltűnést keltett a *Neues Wiener Journal* mai száma, amelynek értesülése szerint

a londoni világgazdasági értekezleten előkészítették Ausztria és Svájc gazdasági és vámunióját.

Az unióba később belevonnák Magyarországot is s így feleslegessé válna minden más közep európai kombináció. A tervbevetett unióval a kisantant kikapcsolása útján is meg lehetne oldani a közep európai kérdést. Anglia és Franciaország hír szerint a legnagyobb rokonszívvel nézi a közep európai kérdés ilyen megoldását.

„A dollár újból kijózanodik”

Londonból jelentik: A dollárral kapcsolatos események legújabb és meglepetést keltő eseményét az amerikai valuta emelkedése képezi. Londonban egyesek már annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy a dollár rögzítése két héten belül bekövetkezik. Macdonald, aki optimistább, mint valaha, ezt a kijelentést tette:

„A dollár újból kijózanodik és nem folytatja meggondolatlanágát.”

A mai zürichi nyitásban a dollár 3.65-ös árfolyamon szerepelt. Ez a tegnapi legalacsonyabb kurzushoz viszonyítva négy százalékos emelkedést jelent. Érdekes megemlíteni, hogy Newyorkban a svájci frank egy dollárral esett.

A helyi piac szintén reagált a külföldi

tőzsdék eseményeire, a dollárt ma már magasabbra értékelték és az amerikai valutában az eddigi érdektelenséggel szemben kereslet is mutatkozott. A dollár 125-ös árfolyamon talált

vevőre. A Banca Nazionale szintén emelte az amerikai valuta és deviza árfolyamát, amelyet a legutóbbi 111—125-tel szemben 115—125-ben állapított meg.

Barátsági szerződés készül Olaszország és a kisantant között

Tisztázzák a közep európai helyzetet — Európa vezetőpolitikusaiknak érdekes tárgyalásai — Aláírják a négyhatalmi paktumot

Párisból jelentik: Mussolini és De Jovenal tárgyalásaival kapcsolatban a *Matin* azt jelenti, hogy ezek a megbeszélések barátsági és meg nem támadási szerződést készítenek elő, amely Olaszország és a kisantant államai között jönne létre és amely végleg tisztázná az adriai és a közep európai problémákat. A párisi diplomáciai körök egyébként élénk figyelemmel kísérik az olasz-orosz-török tárgyalások sikerét. Litvinov jelenleg Royer francia fűrdőhelyen tartózkodik, ahol Linde úrné alatt pihen. Innen a hó végén Rómába utazik. A *Daily Herald* értesülése szerint a négyhatalmi paktum ratifikálása előtt Benes Rómába utazik. Ennek az utnak a gyakorlati előkészítése egyelőre még nem történt meg Róma és Prága között, azonban De Jovenal francia nagykövet utasítást kapott, hogy tanulmányozza Benes római utjának lehetőségeit.

Olaszország és a szovjet között tárgyalások indultak széleskörű, támadást kizáró szerződés megkötésének az érdekében. Henderson a leszerelési konferencia elnöke legközelebb Mussolinivel is tárgyalásokat folytat és ebből a célból Párisból — ahol Daladierrel és Paul Boncourral folytatott megbeszéléseket — Rómába utazik.

Párisból jelentik: A *Paris Soir* értesülése szerint francia félhivatalos körökben július végére számolnak a négyhatalmi egyezmény aláírásával. Az egyezmény aláírásánál ugy Daladier, mint Macdonald képviselteti magát. Francia részről a négyhatalmi paktumot De Jovenal, Franciaország római nagykövete írja alá. Politikai körökben meglehetősen konkrét formában tárgyalják, hogy Franciaország a paktum aláírása előtt rendezni kívánja az összes függőben lévő olasz-francia kérdéseket. Ebből a célból a közeljövőben találkozás folyik le Mussolini és Benes között. Benes a tárgyalásokat a kisantant képviselőjében folytatja le az olasz kormányfővel. Franciaország felfogása szerint ezeknek a tárgyalásoknak a kimenetele nem befolyásolhatja döntő módon a négyhatalmi paktum aláírását.

Moszkvai jelentés szerint félhivatalos helyen megerősítik azokat a híreket, amelyek orosz-olasz meg nem támadási szerződés érdekében kezdődő tárgyalásokról szólnak. Ez a közeljövőben aláírásra kerülő egyezmény nemcsak az orosz külpolitika sikerét, hanem az európai béke biztosítását szolgáló politikai akció eredményét is jelenti. A szerződés jelentősége nemcsak abban rejlik, hogy az orosz és olasz állam egymáshoz való viszonyát szorosabbra fűzi, hanem abban is, hogy két ilyen ellentétes strukturájú állam között hasonló megegyezés jöhetett létre.

KALAND

Irta: KOSZIOLANYI DEZSŐ

Marikának, a vénleánynak, volt egy divatos kalapja.

Baránóje, a fiatalasszony, átment hozzá, kölcsönkérte tőle néhány napra. Másnap aztán ebben a kalapban szökött meg a szeretőjével, külföldre.

Mos, ez a kalap, amely csak a csöndes polgári otthonokat ismerte s a csöndes, budai utcákat vasárnap pedig legföljebb a templomban fordult meg, elment világot látni, élni. Izgatott éjszakai vonatokon zakatol, fürdik a tengeri levegőben, nemzetközi fogadók előcsarnokában tűnik fel, mulatóhelyek lámpáit vetik rá sugárkévéiket, késő éjjel, hajnal felé. Ki tudja, visszatér-e valaha.

Marika cinikus mosolyal meséli el ismerőseinek, mi történt a kalapjával. Nem sajnálja. Fel van villanyozva. Ugy látszik, hogy — életében először — boldog.

Végre van egy kalandja. Ha nem is neki, legalább a kalapjának.

A HAZUG. — Tudom, engem hivatalosan mindenki lenéz és megvet, — mondta. — De azért szívesen szóbaállnak velem és tanulnak tőlem. Multkor előadást tartottam arról, hogy a hazugságnak nem valószínűnek kell lenni, — amint sokan tévesen hiszik, — hanem ellenkezőleg, rikkóan és elkepesztően valószínűnek lennek. A valószínűvel az emberek vitatkoznak s ezért nem mindig hiszik el. Viszont a valószínűtlen, ha igazán az, olyan szemérmetlen hazugságnak tejszik, hogy ijedtükben azonnal elhiszik. Erre vonatkozólag van néhány példám.

— Nemrég Bécsbe kellett utaznom, sürögösen. Nem állhattam elő ezzel a megokolással, amikor lemondtam egy vacsorát. Tudták, hogy gyakran utazom Bécsbe. Nem hiték volna el. Azt mondtam, hogy Szlavonbródba kell utaznom. Miért éppen ezt a horvát kisvárost említettem, amelyhez igazán semmiféle

közelem nem fűz és nem fűzhet? Magam sem tudtam. Ösztönöm sugallta. Még pedig helyesen. Mert a hazugság ihletett pillanatában nemcsak én csodálkoztam el azon, hogy mit keresek Pozsegamegyében, hanem ismerőseim is és meglepetésükben nem firtatták tovább a dolgot. Ilyenkor a becsapottak képzeletét fojtalkoztatom.

— Máskor egy váratlan hazugsággal új ismeretanyagot közlök velük s értelmüket foglalkoztatom. Mirap azon a címen menthettem ki távollamaradásom, hogy Plymouth-ból vendégelm érkeztek. Én jártam ott s az ottaniakról hallottam, hogy ennek az angol kikötővárosnak nevét így ejtik: plimouth s nem úgy, ahogy itt az angolhoz konyitók sejtik: pleimouth. A név hallatára barátaim fülelni kezdtek, majd fölünyesen kijavították helyes kiejtésre, én azonban felvilágosítottam őket, hogy tévednek, aztán anélkül, hogy kételkedtek volna kifogásom igaz voltában, tudásukban gyarapodva, hálásan távoztak.

— Még valamit tapasztaltam. Olykor maga az igazság is oly csodálatosan hat, mint a hazugság. Egy délután valaki felszólított, hogy meg akarna látogatni, de én azt válaszoltam, ami egyébként szóról-szóra igaz volt, hogy éjszaka nem tudtam, szeretnék lefeküdni, fáradt vagyok, jöjjön máskor. Az illető nem sértődött meg ezen az udvariasságon. Rögtön tudomásul vette. Nyilván azt gondolta, hogy hazudom. Ebben pedig lényegében nem is tévedett. Igazat csak akkor mondunk, ha mindig feltétlenül ragaszkodunk a valósághoz. Én azonban ebben az esetben a valóságot tudatosan alkalmaztam egy hazugság helyett, mert éreztem, hogy ugyanannyit érek el vele, mint a hazugsággal. Énnélfogva ekkor nem igazat mondtam, hanem igazat hazudtam.

KOLDUSOK. Vannak koldusok, akik rongyokba burkolva, szutykosan fekszenek az utcán, elapadt szemmel, béna törzssel s ujjándóau rázkódnak, mintha valami villamoskép mozgatná őket ide-oda. Ugy rémlik, hogy ná-

luk nincs tökéletesebb, eszményibb koldus.

De téved az, aki azt hiszi, hogy ezek keresnek legtöbbet. Az alamizsnáldók, megriadnak tőlük és elborzadnak. Arra gondolnak, hogy jobb lenne nekik, ha meghalnának, rajtuk már ugye lehet segíteni, eleve gunynak érzik azt a pár fillért, amelyet odavetnének s tovább haladnak, anélkül, hogy bármit is adnának nekik.

Mások érvényesülnek. Nem a piros-pozsgás, köpcös koldusok, hanem azok, akikben a szegénység még mértékadó, a testi hiba még mértékadó, a testi hiba még életszerű s így még megható. Itt is kifejezésre jut az életnek az a könyörtelen elve, hogy mindenütt inkább a középszerűek, a mutatósak szedik le a tefőt és akiben mások a képesség, a mesterség legkiválóbbjai háttérbe szorulnak s alighogy tengődnek.

SZAVAK ÉRTEKTŐZSDÉJE. Érdekes volna követni századokon át, hogy változik a költészet nyelve azon az értéktőzsdén, melyen a szavak szinte naponta más és más árfolyammal jelzék. Kiderülne, hogy ami tegnap „költői” volt, ma már „próza”, de holnap esetleg újra „költőivé” válhat. Egy-egy szó jelképes tartalommal telik meg, aztán az emberek ráunnak, lomtárba vetik.

A régiességnek ellenállhatatlan varázsa is lehet. Vörösmarty 1841-ben Liszt Ferenchez ezt írta: „Zengi nekünk dalt, hangok nagy tanárja”. A „tanár” szó akkor még új volt, mindössze hétéves. Ezt a nyelvújítók a „tanárasztól”-ból vonták el. Ma már érezzük mögöttük sok hétköznapi kapcsolatát (segédtanár, magántanár, tornatanár, nyugalmazott, helyettes, stb.) De épp ezért megröbbent alkalmazásaitak merészségével s frissességével s egyenesen a fonség egébe emel. Soha szó szeszben szenvedelmesebben nem hatott, mint ezekben ebben a sorban: „Hangok nagy tanárja”, „ez itt, rendjel egy zenei lángelmének”, melyet egy költői lángelme nyújt át neki.

Az Astra-gyár fellendítését

és az aradi munkanélküliség csökkentését ígérték a parlament Aradra érkezett tagjai

Ünnepélyes fogadtatás és bankett -- Rendelések a CFR-től -- Mi lett az egykor nyolcezer mun- kással dolgozó Astra-gyárból

Mindent meg kell tenni az Astra-gyár támogatására

Zászlódiszben várta az aradi állomás ma délelőtt a parlament tagjait, akik az Astra-gyár meglátogatására érkeztek városunkba. Délelőtt tizenegy órára jelezték a Temesvár felől érkező különvonatot, de már jóval előbb gyülekeztek a perronon az aradi katonai és polgári hatóságok. Ott voltak Pop C. István kamarai elnök és felesége, Antonescu tábornok, Lázár Ágoston dr. megyei prefektus, Botioc Elek dr. polgármester, Orezeanu Romul törvényeszi elnök, Gitta Ágoston dr. főügyész, Moga Romulus dr. rendőrkapitány, Popescu Péter munkaügyi vezérfelügyelő, Pacuraru Brutus kamarai főtitkár, Mitache őrnagy, téparancsnok, Marsieu Iustin dr., a Mezőgazdasági Kamara elnöke, Trimbăţoni Traian iparügyi inspektor és még sokan Arad társadalmának vezető egyéniségei közül. Néhány perccel tizenegy óra előtt jelezték a különvonatot, amely hamarosan berobogott az aradi állomásra.

Körút a műhelyekben

Az érkező képviselőket és feleségeiket szeretettel üdvözlötték, majd mindnyájan az állomás elsőosztályú várótermében gyűltek össze, ahol végbement a hivatalos fogadtatás. A város nevében Botioc Elek dr. üdvözölte a parlament tagjait, akiket arra kért, hogy tegyenek meg mindent, ami hatalmukban áll. Aradért. Főképpen két körülményre hívta fel a képviselők és szenátorok figyelmét. Arra kérte őket, intervenáljanak, hogy

az Astra-gyár, amely sok aradi munkásnak biztosítja a kenyeret, a vasúttól megfélemlülő munkát kapjon

és akadályozzák meg annak a tervnek keresztülvitelét, amely a gyárnak Aradról való elhelyezését célozza. A vendégek nevében Dan Zaharia képviselő válaszolt, aki megköszönte a meleg fogadtatást és biztosította a polgármestert arról, hogy Arad és az aradi Astra-gyár a parlament tagjainak effektív támogatására számíthat.

A vendégek ezután az aradi hatóságokkal egyetemben autókra, kocsikra és az odarendelt autobuszokra szálltak és az Astra-gyárhoz hajtottak, ahol szintén ünnepélyes fogadtatásban volt részük. Itt Schapira igazgató fogadta őket néhány meleg üdvözlő szóval, majd a gyári zenekar játszott indulókat. A vendégek Schapira igazgató vezetésével végiglátogatták az összes műhelyeket, érdeklődéssel tekintették meg a munkákat és mindenről, amit láttak, elragadtatott hangon nyilatkoztak. Több mint egy órán át tartott a gyár megtekintése, amely után az igazgatósági termekben gazdagon felszerelt büfé várta a vendégeket. Kedélyes beszélgetés és tréfálkozás közepette pihenték ki a képviselők és szenátorok, valamint a kíséretükben levő hölgyek a körút fáradalmait, majd két óra tájban Schapira igazgató felkérte a nagyszerű hangulatban levő társaságot, fáradozást az egyik gyári pavillonba, ahol a társaság elédet tartják meg.

Pop C. István kamarai elnök időközben meghívta magához a vendégeket és kisebb programváltozást eszközöltek, amennyiben megadottak abban, hogy bankett után a társaság a városba, majd a kamarai elnök lakására látogat. Kedélyes hangulatban folyt le a gazdag bankett, amelynek egyes fogásai a szakácsművészet remekei voltak. Az igazgatóság gondoskodott arról, hogy a vendégek minden tekintetben jól érezzék magukat. Amikor az első üveg pezsgőt bontották fel, elhangzottak

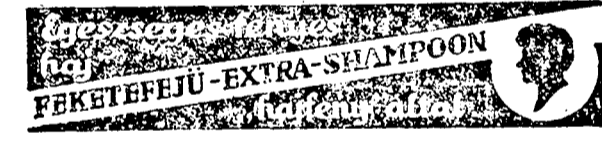
a pohárköszöntők. Elsőnek Pop C. István dr. kamarai elnök üritette poharát a király egészségére. A zenekar a királyhimnuszt játszotta, amelyet a vendégek is elénekelték. Ezután Schapira központi vezérigazgató, aki a fővárosból a képviselők társaságában érkezett Aradra, mondotta el figyelemreméltó beszédét. A vasipar fontosságáról beszélt, elmondotta, hogy

Aradon nyolcezer embernek adott egzisztenciát az Astra-gyár,

sőt indirekt uton még többen szereztek jövedelmet a gyár útján. Évenként munkabérek és fizetések címén 154 milliót fizettek ki. A utolsó két évben azonban megváltozott a helyzet. A gyár kénytelen volt nagy mértékben leélni és 1933. év első felében 2400 munkásról 265-re csökkentette a létszámot. Intervenciók folytán a gyár mégis kapott némi megrendelést, azonban most is a rendes létszám egyharmada dolgozik csupán. Az utolsó esztendőben 44 millió lejt fizettek ki fizetések és bérek címén. Mindezek dacára azonban reménykedik abban, hogy a helyzet a gyárra nézve előnyösen fog megváltozni. Elsősorban a királyra, azután a jövőbeli fejlődésre üriti poharát.

Az ipar és a mezőgazdaság

Lázár Ágoston dr. megyei prefektus felköszöntőjében örömet fejezte ki afelett, hogy a parlament tagjai fáradtságot nem ismerve a helyszínen akarnak meggyőződést szerezni az ipar szükségleteiről és méltatta a parlament munkáját, amely Pop C. István kamarai és Costachescu szenátusi elnök vezetésével

folyik. Örömmel üdvözlö a képviselőket, csupán azt sajnálja, hogy a megszabott program nem engedi meg, hogy a megyébe is

Képviselői adomány az aradi munkanélkülieknek

Bolintineanu szenátor, Bucuresti egyik szekciójának polgármestere a román nők idealizmusáról, hazaszeretetről beszélt és Pop C. Istvánnal köszöntötte fel költői szavakkal, majd Ghimbasanu képviselő megállapítja, hogy a képviselők hazaérkezése után első lépésként nyomban el kell járniuk a CFR, vezérigazgatóságánál, hogy az Astra-gyár megfelelő rendelkezéseket kapjon és csökkenthesse üzemével a munkanélküliek számát.

A jelenlévő képviselők nevében egy napi képviselői napidijról mond le a resicai és aradi vasipar munkanélküliei javára.

Soephez Richard szenátor a maga részéről egy havi napidijáról mond le, majd ötletes felszólalásában a jelenlévő hölgyeket köszöntötte. Scridon képviselő Pop C. István kamarai

Kedves szívujaj szüvedőtársaim és olvasók.

Céлом, hogy ezuton tudomásukra adjam Önöknek az én gyermekeimmel történt csodát, aki alig 5 éves, de immár 2 éves kora óta szívujajban szenvedett.

Az itt CERNOVITZ-ban elért kezelési eredménytelenségek kétségbe ejtettek, s WIEN-be siettem, majd PÁRISBA, de fájo szívvel láttam, hogy gyermekeim állapota súlyosbodik, minek folytán szegény gyermekeim iszonyu kíkok között fetrengett nap mint nap, mind sürűbben és sürűbben.

Azon naptól kezdve mikortól fiamnak az amerikai DONHIDE preparatumot beadtam a kezelőorvosa utasítására, ismét visszatért a boldogság családi fészkeembe.

Az első 3 nap után immár a rohamok megszűntek teljesen, a gyermekem virulni kezdett és most a 4 havi kezelés után hálás köszöneteimet tolmácsolom a THOISS bucarestii Cal. Victoriei 124. sz. alatti gyógyszerártnak, a beszerzett csodás orvosságért, mely csodás preparatumnak a DONHIDE gyógyszer romániai képviselőt, ezen gyógyszerártna bírja.

KATAPSKY JÓZSEF,

Cernovitz, Str. Caliceanca 416.

ellátogassanak. Reméli azonban, hogy ez a legközelebbi jövőben megtörténik. A vendégrek üriti poharát, Ionescu-Botosani képviselő Pop C. István szerepét méltatja és kijelenti, hogy a kamarai elnök nem egy párté, hanem az egész román nemzeté. Az Astra fontosságáról beszél, amely nemcsak a békében, hanem esetleges háborúban is első helyen áll. Azokra üriti poharát, akik becsületes munkát fejtenek ki a gyárban. Mircea szenátor kijelenti, hogy hármas minőségben beszél: Schapira vezérigazgató jóbarátjaként, a Kereskedelmi és Iparkamarák szenátoraként és az Iparszövetség elnökeként. Megköszöni a képviselők fáradozását és rátér arra, hogy a mezőgazdaság mellett az ipar nem játsza a parazita-szerepet. Az ipar az, amely a földművesnek ekét, a katonának ágyut szállít és ugy békében, mint háborúban megállja helyét. Nem szabad ezért különbséget tenni az ipar és mezőgazdaság között, nem szabad egyiket sem favorizálni a másik terhére. Mihailescu képviselő kijelenti, hogy ideje annak, hogy a szavakat a tettek váltsák fel.

Mindent meg kell tenni a romániai vasipar és így az Astra-gyár támogatására.

A maga részéről ezt meg is igéri. Az Astra-gyárról szóló ismertetésből kitűnik, hogy a gyár egy időben — mondhatni — bojkott alatt állt: nem kapott megrendeléseket. De a vezetők nem veszítették el bátorságukat és energiájukat és fenntartották az eddigi magas nívót. Ez a vezetés a Schapira-fivérek érdeme.

CORSO-MOZGO! MA PREMIER!

JEAN HARLOW az új, legdivatosabb filmsztár

A POKOL ANGYALAI!

JAMES HALL, BEN LYON

Soha hasonlót még nem gyártottak. — Németül és angolul bevezető hatalmas kémfilm.

Amerikában 2 évig, Párisban 1 évig volt műsoron.

Ma d. u. 3 órakor:

Oroszország!

Vladimir Gaidarov nagyszabású filmje.

JEGY LEI 8.— plus 2.—

biztosítja a gyárat teljes támogatásáról.

Cihoski tábornok, volt hadügyminiszter az Astra fejlődése feletti csodálatát fejezi ki és dicséri a gyárvezetést. A gyárnak fontos feladatai vannak: békében vagonokat szállít a vasutnak, amely a kulturát jelképezi, háborúban pedig ágyukat ad a hadseregnek. Utána Dan Zacharia mondott felköszöntőt majd Pop C. István kamarai elnök vidám pohárköszöntője fejezte be a jólsikerült bankettet.

A vendégek ezután az autókön, kocsikon és autóbuszokon a várat látogatták meg, majd Pop C. István kamarai elnöknel vizitáltak. Délután hat órakor csónakünnepély volt a Maroson a vendégek tiszteletére.

A vendégek a délutáni órákat a Marosparton töltötték, estefelé pedig átvonultak a volt nyári mozi vendéglői helyiségébe, ahol már készen állottak a feldíszített asztalok a társasvacsorához. Este kilenc óra tájban kezdődött meg a társasvacsora, amely alatt a gyár zenekara szórakoztatta a képviselőket. Vacsora után jazzband szólalt meg, amelynek hangjai mellett táncoltak a vendégek. Éjszaka 12 órakor indult vissza Bucurestibe a parlamenti képviselők különvonata és a parlamentairek elutazásuk előtt újra megígérték, hogy mindent elkövetnek az Astra-gyár és Arad fellendítéséért.

Vonatösszeütközés**a Kassa-oderbergi vasútvonalon harminc sebesüléssel**

A vonaton tartalékos katonák utaztak Szlovenszkóra gyakorlatra

Teschentől jelentik: Ma hajnali 3 órakor súlyos vasúti szerencsétlenség történt Návsi-Jablunkov állomáson. Az oderberg-kassai vonalon közlekedő 602. számú személyvonat összeütközött az 1605. számú vonattal. A személyvonatot, amelyen 340 tartalékos katona utazott hadgyakorlatra Szlovenszkó felé, Návsi-Jablunkov állomáson mellékvágányra irányították, hogy a Prága-Oderberg-Kassa között közlekedő 2. számú gyorsvonat, amelynek 15 percnyi késése volt, átboghasson a síneken. A személyvonat mozdonya a mellékvágányon nekirohant az 1605-ös vonatnak. A két mozdony valóságosan egymásba ékelődött, az egyik postakocsi darabokra tört. A katasztrófánál harminc személy sebesült meg, közöttük hárman rendkívül súlyosan. A legsúlyosabb sérüléseket Kovalsky Simon vasúti manipuláns, Chibidiru kalauz és Sevcsik vonatvezető szenvedték. A sebesülteket különvonaton viték be az oderbergi kórházba.

Az olmtüzi vasútigazgatóság hivatalos jelentése szerint a személyvonatban, amely egy tehervonat mozdonyával összeütközött, főleg tartalékos katonák utaztak Szlovenszkó felé. Az összeütközés következtében két utas és egy vasúti alkalmazott súlyosan, 26 személy pedig könnyebben sebesült meg. A forgalmat ezen a vonalon nem kellett megszakítani.

Ujabb harminc évre kapott koncessziót a város a személy- és teherszállításra**Ismét felmerültek a villamosépítési tervek**

Aradváros autobusüzeme fontos leiratot kapott ma a közlekedésügyi minisztériumtól. A minisztérium beleegyezését adta ahhoz, hogy a város felszedje a tehervonal sínjeit, melyek a városon keresztül haladtak. Ezen utólagos jóváhagyás szankcionálta a város vezetőségének tavalyi intézkedését. Ezenkívül azonban

a közlekedési miniszter újabb harminc évre Aradvárosnak koncesszionálta a teher- és személyszállítás jogát a város területén belül,

akár vonattal, akár autóval, akár villamossal történik az. A határozat a minisztertanács ju-

Valuta, deviza nem kell, csak lej.

Utlevél nélkül is pompás gyógyhely:

VATA DE JOS (Alváca)

kénes, szénsavas hőgyógyfürdő.

Lakást, fürdőt, reggelit, ebédet és vacsorát

már 100.— lejért kaphat.

Prospektust készséggel küld az IGAZGATÓSÁG.

2106

A bécsi magyar követ fiacskája Aradra jött németül tanulni

Százötvenegy bécsi gyermek fogadtatása az aradi állomáson. Egy 17 éves bécsi leány a gyermekek közé „csempészte” magát

Várakozó tömeg szorongott ma reggel az aradi állomás perronján. Szülők, gyermekek várták izgatottan a gyorsvonat beérkezését, amely a bécsi gyermekeket hozza magával kétéves üdülésre. Aradon több mint száz család azért örül a nyárnak, mert a vakáció visszahozza a kedves kis bécsi vendégeket, akik meleg, igazi otthonot találnak „második hazájukban.” Olyan is van közöttük, aki már tíz év óta minden nyarat Aradon tölt és a nagy, nélkülözö világvárosban átküzdött tél után alig várja minden esztendőben, hogy a vendégszerető aradi család otthonában két hónapig gondtalan, gyermekekhez illő vidám napokat tölthessen.

A gyorsvonat reggel 9 órakor rohogott be az aradi pályaudvarra és kacagó, vidám gyermekarcok tekintettek ki a bécsi szerelvény ablakain. A perronon valóságos tumultus támadt, az izgatott szülők és gyermekek a vonat felé torlódtak és mindegyik elsőnek akarta magához ölelni a bécsi vendéget. A gyermekek frissen, vidáman ugráltak le a bécsi különkocsi magas lépcsőjéről és a következő pillanatban elvegyültek a várakozó tömegben. Megható jelenetek játszódtak le, a viszontlátás örömei pirosra festették a gyermekek arcát és könnyeket csaltak néhány ember szemébe. Azok a kis bécsi vendégek, akik most elsőben jöttek Aradra, kissé elfogódott arccal, kérdő tekintettel néztek maguk körül és várták, hogy új otthonukba vezessék őket.

A Banater Frauenverein aradi csoportja friss tejjel és süteménnyel vendégelte meg a bécsi gyermekeket az állomás perronján, míg az aradi német egyesület ünnepélyes fogadtatást rendezett számukra. A német nőegylet részéről *Mosoiu* Ida elnöknő, *Winklerné*, *Hiltierné*, *Eiselené*, *Erdélyiné* és mások jelentek

meg a fogadtatáson, valamint képviseltették magukat a német leányegylet tagjai is. A Deutscher Verein részéről megjelent dr. Hans *Krepil* elnök és az egyesület több tagja.

A bécsi szerelvény több mint másfélszáz gyermeket hozott magával. Százötvenegy gyermek érkezett s a kis bécsi vendégek közül százötvenet helyeztek el Aradon, a többi tovább rohogott Temesvárra, hogy a Bánságban helyezték el őket. A gyermekeket Bécsből a Bánáti Sváb Egyesület ottani jótékonyági osztályának vezetője: *Hugo Putter* és főtitkára *Bitto József* kísérték. A gyermekekkel egy hölgyecsoporthoz is érkezett, akik a kis vendégek felügyeletét látták el az uton és gondot viselnek arra, hogy valamennyien jó helyet kapjanak a nyári vakációra. A hölgyek között Aradra érkezett *Stricker* asszony, *Trámbition* Traian aradi ipariügyi felügyelő nővére, aki Resicán élő rokonaihoz megy látogatónak.

A gyermekek korszerűtlen megrendelésre érkeztek. Egyik család tíz éves fiút, a másik nyolc éves leánykát és így tovább — „rendelt” magának Bécsből. Mert hiszen a bécsi gyermekek nyaraltatásának két célja van: az egyik, hogy a nélkülözö, nyomorral küzdő osztrák fővárosban élő, sápadt arcú, verszegény gyermekek egy kis egészséges színtérrel, jó tápláltsághoz jussanak, hogy felvehessék a harcot ismét a fővárosi tél küzdelmei ellen... A másik az, amit cserébe adnak a kedves kis bécsi vendégek: hogy megtanítsák németül „nevelő szülei” gyermekeit, a kis aradi testvéreiket.

Kedves epizódok játszódtak le a „kiosztásnál”. Mint valami gyermekvásáron, úgy osztották szét a kis vendégeket, akik aztán boldogan, szeretetteljes bizalommal távoztak nevelőszülei karjában. Egy jól fejlett, magas-növésű bécsi leánynak nem egyhamar akadt „gazdája”, mert mindenki azt hitte, hogy a kísérő személyekhez tartozik. Egy érdeklődő úr megkérdezte a leánykát:

— Hány éves maga kedves? — A leány elmosolyodott és rávágta:

— Tizenöt multam... — Mikor látta a hitetlen tekinteteket, amelyek felé szegeződtek, odahajolt az uriemberhez és a fülébe súgta:

— *Magának megmondom, hogy 17 éves vagyok...* Már tíz éven keresztül minden vakációm Aradon töltöttem. Nem tudom másképp elképzelni a nyarat... Pedig már nem akartak elhozni, de valahogy mégis sikerült!

A másik érdekes vendég a bécsi magyar követ kisfia, intelligens, okos szemű gyermek, akinek szintén nem akadt aradi papája, vagy mamája — *mert egy szót sem tud németül.* Az édesapja, a bécsi magyar követ elküldte Aradra — hogy tanuljon németül beszélni!... Pedig nem is olyan könnyű volt a dolog: *Brediceanu* Caius bécsi román követ vitte keresztül, hogy a magyar követ kisfia Aradon nyaralhasson. A gyermek a romániai kirándulás után visszamegy a papához Bécsbe és ha itt nem sikerült, talán ott meg tanul majd németül...

Bombamerénylet egy előkelő iasi-i étteremben

A vizsgálat adatai szerint a riasztó petárda felrobbantásával az egyetem rektorát akarták megijeszteni -- Száz letartóztatás történt lasiban --

Iasiból jelentik: Tegnap éjjel után bombamerényletet követtek el lasiban, a Pavilion-étteremben. A város egyik legelőkelőbb étterme ez, amelyben egy asztalnál együtt vacsoráztak Sadoveanu Mihály volt szenátusi elnök, a hírneves író, Bratu Traian, szintén volt szenátusi elnök, a iasi-i egyetem jelenlegi rektora, Botez szenátor, a kereskedelmi akadémia igazgatója, Semilievics professzor, Georgiade vezérigazgató és mások, míg a szomszéd asztalnál Toma képviselő, a Bratianu György-párt egyik vezetőségi tagja ült, nagyobb, előkelő társasággal.

Éjjel után hirtelen robbanás hallatszott a teremben. Sadoveanuék társaságához közel lévő asztal akól lángok csaptak fel, tüz keletkezett és csakhamar sűrű füst borította el a vendégeket. Ugyanebben a pillanathozon kívülről közpör zudult az étterembe. A merénylet következtében Sadoveanu a kezén és egy Gradariu nevű hölgy az arcán sebesült meg.

A helyszínen azonnal megjelent a rendőrség, amely rövid vizsgálat után, egy fiatalemberekből álló társaságra terjesztette gyanúját, amely röviddel azelőtt távozott a felrobbant asztal mellől. A merénylet rendkívüli pánikot keltett az étteremben; és az egész városban mély megbotránkozás keletkezett a merénylet híré-

nek hatása alatt. Bratu Traian egyetemi rektor kijelentette, hogy azt hiszi, hogy a merénylet főleg ellene irányulhatott, mert ezt már régen tervezik ellene és a legutóbbi időben is számos fenyegető levelet kapott.

Vasárnap valóságos ultimátum érkezett hozzá, amely halállal fenyegette meg, ha nem változtatja meg a diákmozgalmak tekintetében eddig tanúsított magatartását.

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium jelentése szerint, a iasi-i étteremben történt robbanást petárdával követték el. A riasztó petárda csak ijesztésül szolgált és figyelmeztetésül Bratu Traian rektornak. A vizsgálat folyamatban van a tettesek kiderítésére.

Iasiból jelentik: A szombat esti iasi-i összejövetel közel száz letartóztatottja, valamennyi Cuza partjához tartozik, de sokan közülük nem diákok. Az eljárás megindult ellenük és gyorsított eljárással, a Mironescu-féle rendtörvény alapján vonják őket felelősségre.

A iasi-i egyetem tanácsa ma olyan határozatot hozott, hogy a jövő tanévben csak olyan diákokat vesz fel az egyetemre, akik nem tagjai egyetlen olyan szervezetnek, amelyet a rektorátus nem ismer el és nem tagjai egyetlen politikai pártjának sem.

Villa Iris Penzió Grado

Valódi magyar konyha.

Elsőrendű ellátás.

Mérsékelt árak.

A penzió előkelő, csendes helyen, a strandfürdő főbejáratával szemben fekszik. — Fürdő a házban és folyóvíz az emeleten.

A nyaralás közben is fizethető.

Bővebbet az ARADI KÖZLÖNY kiadójában.

Tulajdonosnő:

2896

özv. Gschaider Lászlóné

sz. Kerlay Kató.

Londonban letartóztatták

a világ legnagyobb pénzhamisító szervezetét

Londonból jelentik: Több évi megfigyelt nyomozás eredményeképpen sikerült letartóztatni a világ legnagyobb pénzhamisító bűnszervezetét, amelynek szálai Berlinbe, Amsterdamba és több közép-európai államba is elvezetnek. A Scotland Yard a bécsi, párisi, berlini és amsterdami rendőrségekkel karöltve vezette le a nyomozást, amely most végre sikerrel járt. Berlinben leplezték le először a bűnszervezet tagjait, majd közvetlenül utána Amsterdamban is sikerült elfogni több pénzhamisítót, akik a szövetkezet tagjai voltak. Berlinben 100 márka hamis bankjegyet foglalt le a rendőrség. Londonban pedig sikerült a pénzhamisítók modern berendezésű műtermét felfedeznie a Scotland Yardnak. Itt 20.000 darab egyfontos bankjegyet foglaltak le. A Bank of England megállapította, hogy a bankjegyek annyira tökéletes utánzatok, hogy csak hosszadalmas vegyi eljárás után lehet megkülönböztetni azokat a valódiaktól. Az angol jegybank körében nagy aggodalmat váltott ki a tökéletesen sikerült hamisítványok felbukkanása, mert azt hiszik, hogy egész Közép-Európát elárasztotta a bűnszervezet hamis fontokkal.

CENTRAL

POMPÉJI VÉGNAPJAI

premier ma, csütörtökön

Várkonyi Mihály,
Korda Mária,
Bernhard Götzke

Szünőben az árvizveszély Erdélyszerte

Megindul a vasuti forgalom -- A Tisza áradása tart --

Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi árvizfronttól végre megnyugtató jelentések érkeznek. A ma reggeli jelentések már arról számolnak be, hogy

az ár már mindenütt visszavonult, a folyók visszatértek medrükbe.

Természetesen azok a vidékek, ahol az ár elvonult, elszomorító képet mutatnak. A pusztulás csak most bontakozott ki teljes egészében, csak most látszik, hogy az áradás milyen mérhetetlen károkat okozott, miképpen semmisítette meg a legtöbb helyen a lakosság többéves munkáját. A vasuti forgalmat a legtöbb helyen már teljesen helyreállították és így napok múlva végre azok a helyek is érintkezhetnek a külvilággal, amelyeket eddig teljesen elzárt az ár.

Voicu-Nitescu földmívelésügyi miniszter tegnap megjelent Brassóban. Végigjárta az árvizsújtotta Barcaságot, majd innen Háromszékbe utazott. A földmívelésügyi miniszter a helyszínen tette meg azokat az intézkedéseket, amelyek a rossz sorsba került székely lakosság felszegélyezését célozzák. A segélyezés kérdésével különben a kormány a legközelebbi minisztertanácson foglalkozik.

A CFR, igazgatóságának jelentése szerint a felvették a normális közlekedést Dés-Besztercebánya, Ilva-Nagysomkut, Máramarosziget-Akna és Sugatag vonalakon és átszállással bonyolítják le a forgalmat a naszód-óránai és parajdi vonalon.

Szegedről jelentik: A Tisza áradása Szegeden még mindig tart. Tegnap délután óta

az áradás meghaladja a 20 centimétert. Szeged alatt a víz állása most 296 centiméter.

A hatalmas árterületű Tiszának Szegeden rengeteg nézője van.

Ma délelőtt újabb gyermekholttestet fogtak ki a folyóból.

Adóárverést tüztek ki

Hoffmann Ottó csemegekereskedésére és a Városi kávéházra. Milliós veszteségek --

Arad egyik legrégebbi, több, mint negyedszázad óta fennálló üzletében és a régi Arad, de főleg a háborút követő évek egyik kedvelt kávéházában pénteken megperdül a dob. Az üzlet: Hoffmann Ottó volt Szabadság-tér 20. szám alatt lévő fűszer- és csemegekereskedése, a kávéház pedig: a már évek óta halódó, agonizáló Városi Kávéház, amely ugyancsak Hoffmann tulajdonát képezi és amelyre július hó 14-ikén délelőtt 9 órára tüzte ki az árverést az aradi második kerületi adóhivatal.

A Szabadság-téri üzlet redőnye már egy hét óta nem gördült fel: 53 ezer lej házbörtartozás fejében zárlatot rendeltek el az üzletre, amelynek lakatjára bírói pecsét került. Ez volt az első akkordja annak a közgazdasági tragédiának, amelynek szenvedő hőse Hoffmann Ottó, aki az elmúlt évek során milliókat veszített különböző vállalkozásain, de elsősorban a Városi Kávéházon, amelyet annak idején a Karácsonyi-restvérektől vásárolt meg. A közgazdasági dráma fináléját pedig az a tompa dobpergés jelzi, amely két nap múlva megszólal a Szabadság-téri, immár lezárt üzlet és

A rendőri bizottság véleménye szerint, a tegnap és ma kifogott holttesteket a Tisza felső szakaszán elöntött községekből, valószínűleg Tiszaujlakról sodorta le a gyors áradás Szegedig.

A Tisza és Maros szögénél az árterületen kívül, több kilométernyi terület áll víz alatt.

A halászkok naponta száz és száz állati hullát, kutvát és disznót fognak ki a Tisza és a Maros torkolatánál.

a Városi Kávéház terraszánál.

Az árverést a pénzügyigazgatóság 176.043 lej adótarozás miatt tüzte ki a fűszer- és csemegeüzletre és a Városi Kávéházra. Az árverésről a pénzügyigazgatóság értesítette a Kereskedelmi és Iparkamarát, amelynek delegátusa szintén megjelenik az árverésen. Azoknak, akik mint árverelők akarnak az árverésen résztvenni, előzőleg letétbe kell helyezniük a pénzügyigazgatóság képviselőjénél az árverésre kerülő tárgyak értékének tíz százalékát.

Aradvárosi mozik műsora

5. negyed 8 és fél 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: Premier. POMPÉJI VÉGNAPJAI. Hatalmas kiállítású világszínház a „Ben Hur” és a „Quo vadis” testvérfilmje. Főszereplők: VÁRKONYI MIHÁLY, KORDA MÁRIA és BERNHARD GÖTZKE.

SELECT MOZGÓ: Ma utóljára: ZSUZI RENDET CSINÁL. Zenés és énekes vígjáték, lüszerepekben TRUUS van AALTEN, FRANZ LEDERER, SZÓKE SZAKÁLL. (Helyárak: 5, 8 és emeleten 13 lej.) JÖN: TOM MIX.

HIREK

Vita a szakállról

Az angol fodrászok, kiknek úgy látszik nincs egyéb gondjuk ebben a mai világkonferenciás világban, legutóbb szintén konferenciára gyűltek össze és felvetették a nagy és kor-szakalkotó kérdést: divatossá tegyék-e újra a férfiak szakállviseletét... Hogy is mondja Hamlet? Szakáll vagy nem szakáll, ez itt a kérdés! Ám a derék londoni Figaro-Hamletek nem tudtak dülőre jutni a nagy probléma felett és a döntést a közönségre bízták, körkér-dés formájában. Nos, megnyugtattuk az ösz-szes érdekelt feleket: a közönség óriási szó-többséggel elvetette a szakálldivatot. A férfiak mosolygó kezlegyintéssel intézték el a dolgot: ugyan kérem, a mai világban szakáll? Nem vagyunk multszázadbeli gavallérok, akiknek legfőbb törekvésük az volt, hogy melabus ér-zelmesség áradjon lényükből, és ennek a bo-rongó kedélyvilágnak külső kifejezője a dus és hullámos és regényes szakáll legyen.

A nők már nem nyilatkoztak ilyen fölé-nyesen, hanem felháborodva utasítottak vissza minden kísérletet, mely a szakállnak ősi jo-gaiba való visszahelyezésére irányul. Végre olyan divatkérdés, amelyben nők és férfiak egyetértenek! De nem is csoda. Szakállvise-lésről beszélni manapság igazán egyértelmű azzal, mintha — mondjuk — az autógyárosok azon kezdenének vitatkozni, hogy nem volna-e jobb visszatérni a hintóhoz, a repülőközleke-dési vállalatok pedig hirtelen „lépítenek” üze-müket és multszázadbeli postakocsikat indita-nának. Mert tisztelet, becsület a szakállnak, apáink, nagyapáink a regényes viseletének, de mi nem kérünk belőle: sehogysem tudjuk ma-gunkat elképzelni, amint lengő szakállal torná-zunk reggelente a rádió vezényszavára, amint hullámos arcfürtökkel ugrunk fejest az uszoda vizébe, vagy amint gondosan kibodori-tott császár-szakállal táncoljuk a bigint. De ha mi el is tudnók mindezt képzeln, a nők nem tőrnek. És ha nekünk, férfiaknak, nincs is be-leszólásunk az ő divathóbortjaikba, nekik an-nál több szavuk van, mikor a mi „sex appeal“-ünkről van szó. Jelen esetben: hála Is-tennek.

— **IDŐPROGNÓZIS.** További zivatarok és esők várhatók, a hőmérséklet alakulása bizony-talan.

— **Mária királyné Budapesten.** Bucurestiből je-lentik: Budapesti jelentés szerint Mária özvegy királyné, aki a napokban Bécsbe utazik, leányának Ileana hercegnőnek meglátogatására, átutazása al-kalmával két napot a magyar fővárosban tölt. A királyné autón érkezik Budapestre, valószínűleg pénteken és ott Grigorcea román követ vendége lesz. Budapestről vonattal fogja utját folytatni Má-ria özvegy királyné Bécsbe.

A román követség közlése szerint Mária anya- királyné budapesti utját az erdélyi árvizek miatt 24 órával elhalasztotta. A királyné így tehát pénteken délután érkezik meg a magyar fővárosba.

— **Miklós herceg Rómába érkezett.** Bucuresti-ből jelentik: Miklós királyi herceg vasárnap Ró-mába érkezik, ahol két napot tölt el hivatalos mi-nőségben. A herceget az olasz fővárosban hivata-losan fogadják. Miklós herceg Rómából ismét Pá-risba utazik vissza.

— **Udvari ebéd Mihály nagyvaida tanárijai tiszteletére.** Bucurestiből jelentik: A király ma ebédet adott, amelyen vendégül látta Gusti közok-tatásügyi minisztert és Mihály nagyvaida összes tanárait.

— **A kereskedelmi vállalatok nyári zárójára.** Bucurestiből jelentik: D. R. Ioanescu munkaügyi miniszter ma rendelkezletet bocsátott ki, amely sze-rint a mai naptól kezdve október elsejéig a keres- kedelmi vállalatok délután egy órától négy óráig zárva tartandók, az esti zárójárjuk pedig 8 órakor lesz.

— **Megszűnnek a Dnyeszter-mentő véres ese-mények.** Bucurestiből jelentik: A Lupta szerint a román—orsz vegyes-bizottság legközelebbi ülésén igyekezni fognak oly megállapodásra jutni, a mely elejét veszi azoknak a véres incidenseknek, amelyek a Dnyeszter partján több ízben lejátszó-dtak. Szó lesz a besszarbiai subverzív propaganda megszüntetéséről és az orosz határmenti folyami közlekedésről.

— **Növekedett az állam bevétele.** Bucu-restiből jelentik: Az állam bevételei július első felére 55 millió lejt tesznek ki, a különböző autonómintézmények befizetésein kívül. Az erről szóló hivatalos jelentés megállapítja, hogy több, mint két éve nem folyt be az ál-lampénztárba ily nagy összeg. A bevételek javu-lását Madgearu új behajtási rendszeré-nek tudják be, amelyet azonban — mint a vá-rakozáson felüli eredmények és a sorozatos árverések tanúsítják, — túlhajtott mértékben alkalmaznak.

— **Tovább esik a buza ára.** Bucurestiből je-len-tik: A buza ára tovább esett, aminek oka a felja-vult terméskülátásokban rejlik. Míg a mult héten 70 ezer lejes kötések voltak, ma már 40 ezer lejen kelt a buza. Tekintettel arra, hogy a kormány nem enged 35 ezer lejen alól értékelni a buzát, az ár már közeledik ahhoz a határhoz, amelyen mégis meg fog történni a kormány intenciója a minimá-lis ár biztosítására.

— **A vasutasnyugdíjasok köréből sok panas-z hangzott el a vasuti szabadjegyekkel kapcsolatban.** Ismeretes, hogy a vasutas nyugdíjasok évente 12 vasuti szabadjegyet, családtagjaik pedig hat sza-badjegyet kapnak a CFR-től. A szabadjegyeket mindig megkapták már az év elején, legkésőbb február végéig. Most azonban nehézségek merül-tek fel a szabadjegyek körül, amennyiben egyes vasutasok a szabadjegyeiket egyáltalában nem kapták meg. Ez évben a vasutigazgatóság intézke-dése folytán huszonnégy szabadjegyet kellett vol-na kapniok a vasutas nyugdíjasoknak, miután az elmúlt évben csupán hat szabadjegyet kaptak. Az idén már februárban megkapta szabadjegyét a vasutas-nyugdíjasok egy része, főként azok, akik Bucurestiben élnek, azonban a vidékiek nem tud-nak hozzájutni szabadjegyeikhez. Vannak nyugdíja sok, akik erre az évre már 18 szabadjeggyel van-nak hátralékban. Az állomások részéről nem törté-nt mulasztás, miután a szabadjegy-illetékeket pontosan beküldték, csupán a vezérigazgatóságnál lehet a hiba a vasutas-szabadjegyek ügyében.

Az élet csupán álom — mondja a tudomány

Semmit sem látunk, semmit sem hallunk és semminek sem érezzük a szagát, ezt állapította meg a csikágói tudományfejlesztő társaság kon-gresszusán Henri Pieron francia pszichológus, egyetemi tanár. Kijelenti, hogy érzékszerveink segítségével csak egészen halvány és elmosó-dott képet kapunk a dolgokról. Időérzékünk is teljesen relatív és bizonyos szervi működésünk ritmusán alapul. Így például, ha erős lázunk van, időérzékünk meggyorsul, a percet és a másod-percet sokkal rövidebbnek érezzük, mint amikor mérsékletünk rendes. A külső dolgokról a tárgyakról úgy veszünk tudomást, hogy ezekből a tár-gyakból bizonyos elektromos kisugárzás törté-nik, amelyekre a mi sejteink reagálnak. Így pe-dig csak igen gyenge képet kapunk mindenről. Nagyon valószínű, hogy asztalunk, kalapunk és nagybátyánk valójában teljesen más, mint amilyennek mi látjuk, de hogy milyen, azt sejtenu-nk sem lehet.

— **Az anyagkölcsonnel megterhelik a mi-kalakai árvizkárosultakat.** Aradváros vezető-sége elhatározta, hogy a mikalakai árvizkáro-sultaknak folyósított anyagkölcsonnt betáblázza a felépített házakra. Erre a célra 130 ezer lejt folyósított költség címén, de ezt az összeget is a károsultak terhére írják.

— **A központi árlejtési hivatal értesítette Aradváros vezetőségét,** hogy a járdajavítá-sokra kiírt árlejtés eredményét jóváhagyja. Eszerint az aradi gyalogjáról aszfaltjának kijá-vítását a vállalt legkedvezőbb feltételek sze-rint a Rossi és Pellegrini-cég fogja elvégezni.

Eros, vérbő, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József” keserűviz napon-ként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül köny-nyű és rendes bélműködést biztosít. Számos szak-orvosi jelentés bizonyítja, hogy a Ferenc József viz szív- és idegbajosoknak, vese- és cukorbeta-geknek, valamint köszvényben és csuszban szenvedő-eknek is nagyon jót tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást.

— **Sikkasztással vádolt miniszteriumi igazga-tó a bíróság előtt.** Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék ma foglalkozott Crateriu Ovidius mi-niszteriumi igazgató bűnügyével, aki az állami er-dő-javak bérleti osztályának volt a főnöke és mü-ködése alatt több mint 11 millió lejtel károsította meg az államkincstárt. A vád szerint okiratokat hamisított és aktákat tüntetett el, hogy sikkasztá-sait leplezze, majd felesége révén kölcsönadta a milliókat, magas kamatra. Az ilfovi törvényszék ma nem hozott ítéletet a nagyarányú sikkasztás ügyében, hanem a bizonyítás kiegészítése végett a tárgyalás folytatását novemberre halasztotta el.

— **Ioan Crawford erkölcstelen magánélete a** — filmen. A Metro Goldwyn filmgyár Holly-woodban elkészítette a Poseset című filmet, a melyet az amerikai cenzura nem engedett a kö-zönség elé azért, mert Ioan Crawford a filmen együttél egy férfivel, aki nem a férje. A cenzura döntése után a film 30 százalékát újra kellett fel-venni. Most már a férfi, akivel együtt él Ioan Crawford a filmen, csakugyan a férje, de ez csak a film végén derül ki. Az újjáalakított film elő-adását engedélyezte az amerikai cenzura.

— **Gyárégés Londonban.** Londonból jelentik: Az angol főváros keleti részében ma kigyulladt egy vegyészeti gyár. A tűz rohamosan tovább ter-jedt és csakhamar lángot fogott a szomszédos fa-raktár és a kikötő is. A lángoknak egész házsorok estek áldozatul. A tüzet a tűzoltóság csak hosz-szas megfeszített erejű munka után sikerült lokali-zálni. A kár meghaladja a 30 ezer fontot.

— **A törvényszék megerősítette a gyilkossá-gal vádolt nagylaki gazda vizsgálati fogságát.** Szerdán délelőtt vezették az aradi törvényszék Constantinescu-tanácsa elé Sasu Miklós nagylaki gazdát, akit azzal vádolnak, hogy hatéves kislfiát és négyéves leányát a Marosba ölte. Az ügy is-mertetése után, a törvényszék tanácsa harminc napos vizsgálati fogságot rendelt el a kettős gyer-mekgyilkossággal vádolt nagylaki gazda ellen.

— **A városi taksák ügye a tanács előtt.** A vá-rosi nagytanács ülését jövő hét szerdájára hívták össze, amikor is a tanács elé terjesztik azokat az illetéktervezeteket, amiket legutóbb külön bizottság vizsgált ki. A városi illetékeket az új törvény alapján kell újból kivetni és a pénzügyi osztály olyan tervet dolgozott ki, amely minden taxából a megengedett maximális összeget róta volna Aradváros polgárságára. A kereskedők és ipáro-sok tiltakoztak a súlyos illetékek ellen, mire a vá-ros vezetősége a kereskedő és iparos tanácsstagok-ból bizottságot üldött ki a tervezet áttanulmányo-zására. A bizottság hétfőn készült el munkájával és valamennyi taxa mérséklését javasolta a város vezetőségének. Az állandó választmány legköze-lebb foglalkozik ezzel a javaslattal és a véglegesen megfogalmazott szabályrendeleteket terjesztik a jövő szerdai tanácsülés elé.

— **Megérkezett Labradorba az olasz re-pülőflotta.** Cartwrightból jelentik: A Labrador állambeli Cartwrightba megérkezett Balbo olasz légügyi miniszter repülőgépe. A repülő-flotta középeurópai időszámítás szerint 18 óra 26 perckor érkezett meg Reikiavikból Cart-wrightba. Az olasz légi flotta 1500 tengeri mér-földet tett meg 12 óra alatt, ami 2700 kilomé-tert tesz ki. A légi raj startja szerdán reggel nagyszerűen, teljesen simán folyt le. Huszon-hatpercen belül már felvette a légi flotta rajvo-nalát. A startot azért halasztották el kedden reggel, mert Balbo miniszter gépének benzín-csőve eldugult, azonban a gépet néhány perc alatt rendbehozták. Azok a hírek nem felelnek meg a valóságnak, mintha Balbo gépet ismer-etlen tettesek megrongálták volna, sem az nem áll, hogy a benzín, amit magukkal vittek, rossz lett volna. A Grönlandból és Labrador-ból érkezett jelentések szerint, a meteorológiai viszonyok rendkívül kedvezőek és teljes szél-csendben haladhat tovább a Balbo-légi flotta célja felé.

— **Találkozó.** A Magyar Párt aradi IV-ik kerületi elnöksége, a magyarság egymás iránti érzésének fejlesztése érdekében elhata-rozta, hogy a volt Erzsébet-mozi helyiségében a párt közművelődési szakosztályának rende-zésében, folyó hó 15-ikén, szombaton este 8 órai kezdettel, vacsorával egybekötött társas összejövetelt tart, melyre a rendező szakosz-tályal együtt, egy IV-ik kerületi, valamint az aradi magyarságot, családtagjaikkal együtt szeretettel meghívják és a részvételre felké-rik. A hozzáférhetés szempontjából, a kiadós és több fogásos vacsora ára csak 25 lejen van megállapítva.

— **Árlejtés Arad aszfaltburkolatára.** Arad-város mérnöki hivatala nemrégiben azt kérte a központi technikai bizottságtól, hogy járul-jon hozzá olyan árlejtéshez, mely szerint a vá-ros összes aszfaltburkolatu utjainak karban-tartását öt évre egy cégre bízzák, aki erre vonatkozólag a legkedvezőbb ajánlatot adja be. A központi technikai bizottság jóváhagyta az árlejtési feltételeket és így a város vezetősé-ge 15 napi határidőre nyilvános árlejtést hirdet Arad aszfaltburkolatu utjainak öt évi karbantartására.

— **A Gutenberg-dalkör július 15-én, szombaton** este partolótagjai tiszteletére társasvacsorát ren-dez a Perényi-féle vendéglőben (Kálvin János-ucca.) Vendégeket szívesen lát a dalkör vezető-sége.

— Az Idel nyár legkövőbb kacsája: Maniu Hitlerista pártot alapít. Bucurestiből jelentik: Fantasztikus politikai kombinációt hoz legutóbbi számában a Vestul, a kormánypart bányászati hivatalos lapja, a hiradás arról szól, hogy Maniu Gyula rövidesen kilép politikai visszavonultságából és nemzeti szocialista lobogó alatt nyomul ismét a politikai harcban. A Vestul szerint a munkásság, németországi példán okulva, csatlakoznék Maniu nemzeti szocialista pártjához, a vasgárdisták és cuzisták pedig spontán okokból szintén Maniu zászlója alá állának. Ezzel szemben Maniu Gyula közvetlen politikai környezetéből azt választják ezekre a képtelen kombinációkra, hogy a Maniu hitlerista pártalakításának híre a legkövőbb nyári kacsá, ami az Idel kikel. Badacsonyból pedig azt a hírt kaptuk, hogy Maniu Gyula visszavonultan él a badacsonyi kurián és pártpolitikával egyáltalán nem foglalkozik.

— Einstein professor Jeruzsálembé költözik. Zürichből jelentik: Hosszabb tárgyalások után, Einstein professor végre elfogadta a jeruzsálemi egyetem fizikai intézetének vezetését. A végleges megállapodás szeptemberben Zürichben történik meg, ahol az egyetem fenntartóinak tanácsa ülést fog tartani.

Felhőkarcolót árvereztek Newyorkban

New-Yorkból jelentik: Kedden érdekes kényszerárverés volt New-Yorkban. Birói uton elárverezték a Manhattan városrészben fekvő Lincoln-felhőkarcolót, amely a város egyik legdrágább telkén épült s amelynek értékét néhány évvel ezelőtt még harminc millió dollárra becsülték. A felhőkarcoló jelzálogadósságok miatt árverezték el s az árverésen mindössze 4.450.000 dollár vételár folyt be. Érdekes, hogy egy biztosító intézet még néhány hónappal ezelőtt tizenkilenc millió dollár összegre becsülte a felhőkarcoló értékét.

— Be akarta szüntetni üzemét egy magyarországi börtör névtelen levelek sorozata miatt. Budapestről jelentik: A budapesti főkapitányságnak sikerült elfognia Kormos Jenőt, a simontornyai börtör igazgatóságának titokzatos zsarolóját. Az elfogott Kormos a börtör egyik volt tisztviselője, aki állandóan névtelen levelekben halállal fenyegette a börtör igazgatóságát, ha nem depónának számára pénzt biztos helyen. A börtör igazgatósága már elhatározta, hogy beszünteti mindaddig üzemét, amíg a zsarolót le nem leplezik. Ez ezer munkást fosztott volna meg a kenyéretől, éppen ezért Pesthy Pál, a kerület képviselője vette kezébe az ügyet és egy kitűnő budapesti detektívcsoporthoz küldött le Simontornyára. A detektíveknek sikerült kinyomozniok a névtelen levélírókat. Kormos Jenő beismerte, hogy ő küldte a fenyegető leveleket, mert bosszút akart állni az elbocsátásért. A zsaroló tisztviselőt bekisérték a szekszárdi ügyészség fogházába.

— Szívbetegnek és érlelmeszesedésben szenvedőknek a természetes „Ferenc József” keserűviz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít.

— Mattern folytatja világtörli utját. A lapok jelentése szerint, Mattern amerikai oceanrepülő orosz gépen folytatja majd utját az alaskai Nome felé. Az amerikai pilóta repülőgépeinek motorját az orosz mechanikusok sem tudták kijavítani s ezért Mattern úgy határozott, hogy vendéggépen repül tovább. Nemből már amerikai gépen folytatja majd utját hazafelé, mert közben reméli, hogy az Amerikából utnak indított repülőgépek odaérkeznek. Mint most kiderült, az amerikai oceanrepülő Anadyr mocsaras vidékén történt leszállása alkalmával karján súlyosabban megsérült, időközben azonban sebe begyógyult, úgy, hogy e hét végén tovább repülhet.

— Week-end-vonat Aradról Menyházára. A menyházai fürdőigazgatóság a CFR-rel történt megállapodás értelmében week-end vonatjáratot léptetett érvénybe, kedvezményes utazási tarifával. A week-end vonat Aradról minden szombaton, vagy ünnepnapokat megelőző délután 4 óra 5 perckor indul és Borossebesen közvetlen csatlakozása van, amennyiben az iparvasut szerelvénye indulásra készen várja a menyházai kirándulókat. A kirándulók este nyolc óra után már Menyházán vannak és nagyszerűen eltölthetik szombat estéjüket Arad megye kies fekvésű, gyönyörű fürdőhelyén.

— Az Aradi Római Katolikus Kör ötvenes kirándulását július 16-án, vasárnap tartja meg. Jelentkezések legkésőbb péntek estig a korábban felkötött iveken.

— Július hó — Magyarországon. Kaposvárról jelentik: Kaposvár szenzációja ma a júliusi hó volt néhány percig ugyanis esőcsöppökkel vegyesen, hó esett. A lehullott hóhelyek csak pár pilanatig maradtak meg, azután elolvadtak. A júliusi hónap rengeteg nézője akadt és a babonás nép között az a hír terjedt el, hogy a júliusi havazás a világ végének kezdetét jelenti.

— Megszűnés veszélye fenyegeti az Ipartestületet. A Monitorul Oficial ma Aradra érkezett 155. száma a munkügyi minisztérium 30.524. számú rendeletét közli, amelynek értelmében a régi királyságban feloszlatták a szakmai szervezeteket, amelyeknek jogai a Munkakamarák kispári osztályára szállottak át. Ezentul tehát az ugynevezett képesítési és mester-levelek kiadását és a tanoncszerződések megkötését nem a szakmai szervezetek, hanem a Munkakamarák végzik. Az említett okmányok kiállítása után fizetendő díjakat a Munkásbiztosító Pénztár szedi ezentul, míg az okmányokat a Munkakamara állítja ki, amely mellett vizsga-bizottság működik. Ennek tagjai közül két mestert a Munkakamara, egyet pedig a munkügyi miniszter nevez meg. A tanoncszerződéseket is ez a bizottság fogja kötni. A munkügyi minisztérium rendelkezésével kapcsolatban az a vélemény merült fel, hogy a kormány a régi szakmai szervezetek mintájára az erdélyi Ipartestületeket is megszünteti és ezeknek a munkakörét — képesítési levelek kiadását, tanoncszerződések kötését — itt is a Munkakamarákhoz utalja át.

— Koronaörököt választottak Magyarországon. Budapestről jelentik: A hagyományos külsőségek között választotta meg ma az országgyűlés két háza a két koronaörököt. A parlament díszülésén a felsőház tagjai szinte kivétel nélkül díszmagyarban, a főpapok pedig teljes papi díszben jelentek meg. A képcsőkön díszörség, alabárdos testőrség és palotaőrség helyezkedett el. A kormány tagjai valamennyien díszmagyarban jöttek el az ünnepségre. Gömbös Gyula miniszterelnök tábornoki díszben és összes kitüntetéssel. A parlament együttes ülését Wlassics Gyula báró, a felsőház elnöke nyitotta meg. A kormányzó kezírát felolvasása után, koronaörökké közfelkiáltással Perényi Zsigmond bárót és Teleki Tibor grófit választotta meg az országgyűlés. A választás megtörténte után megérkezett a parlamentbe Horthy Miklós kormányzó is, aki előtt a két koronaörök letette az esküt.

Csak asszonnyal ne . . .

Páris mulat azon a győzelmen, amit a francia főváros háziasszonyai arattak Chiappe rendőrfőnökön. 1931 februárjában a kitűnő rendőrfőnök az indokolatlan uccai zaj mérséklése céljából eltiltotta a szőnyegporolást. A rendelet megjelenése után az uccai zaj — megkétszereződött. A háziasszonyok annál dühösebben verték a szőnyeget s hozzá, nem is halgan, szidták a rendőrséget. Egy idő múlva a rendőrség odáig bátorzkodott, hogy a három legharcosabb hölgyre bírságot vetett ki. De a hölgyek megtagadták a bírság kifizetését és bíróság elé vitték az ügyet. És diadalmaskodtak. Az elsőfoku bíróság kimondta, hogy a szőnyegporolást nem lehet kihágnak műsíteni. A második fokon pedig megállapították, hogy a rendőri tilalom, jelenlegi formájában, nem törvényes. S most azok a féltékenbb párisi háziasszonyok is, akik a per alatt csendben és meghuzódva várták az eredményt: kétszeres erővel, kéjjel és buzgalommal ütik-verik a szegény szőnyegetek.

— A brassói nyilv. jogu ref. leánygimnáziumban, melynek sikeres végzése a tanítóképzőbe, a kereskedelmi szaktanfolyamra, a liceumba, vagy bármely más szakiskolába való felvételre jogosít, az előjegyzések folyamatosan vannak. Az általános műveltség megszerzése, de a törvény rendelkezése miatt is, amely mindenkit 16 éves koráig rendszeres iskolalátogatásra kötelez, minden leányra kötelező a IV-ik elemi elvégzése után a tanulási folytatása. A gimn. I-ső osztályában szeptember 1-én leendő felvételi vizsga alapján felvehető a IV-ik elemi sikerrel végzett magyar anyanyelvű tanuló, bármely felekezethez tartoznak is. — Vidékiek a Szeretetház bennlakásában helyezhetők el. Tájékoztatót küld az Igazgatóság, Brasov, Calea Victoriei 7.

— Az új konverziós törvény végrehajtási utasítása megjelent dr. Gáspár Gyula és dr. Váradi Ödön oradeai ügyvédek kiadásában. Az izléses kiállítású füzet, mely minden könyvkereskedésben 50 lejért kapható, magában foglalja a végrehajtási utasítás román szövegét, szabatos magyar fordítását értékes jogi magyarázatokkal. Dr. Gáspár Gyula és dr. Váradi Ödön értékes jogi magyarázatokat fűznek a végrehajtási utasítás szövegéhez, melyek a számos vitás pontra felvilágosítást nyújtanak.

★ URANIA ★

MA, CSÜTÖRTÖKÖN 5, 8 és 10 órakor

EGGERT MARTHA legszebb filmje

GRAND HOTEL

Operett.

OTTO STRANSKY   MAX NEUFELD
muzikája   szenzációs rendezése.

A címszerepben:
WILLI PRAGER — KARL ETLINGER.

Jön: TELL VILMOS.

A főszerepben: **PATT és PATACHON**

Helyárak: Fődíszterem: 8 és 10.— Lei
Emeleten: 15.— Lei

— Turista menedékhely-avatás. Közöltük, hogy az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi Czárán Gyula osztályának vezetősége a kaszói vadászklubban Herzka Armin pankotai uradalmi igazgató jóindulatú folytán két szobából áhó menhelyhez jutott. Ennek berendezése befejezést nyert és így annak felavatási ünnepségét folyó hó 16-án, (vasárnap) tartják meg. Az aradi osztály eből az alkalomból két autótart indít. Az egyik 15-én, (szombaton) délután, a második vasárnap reggel indul. Az elsőnél a viteldij tagoknak 60, vendégeknek 70 lej, melyben bennfoglaltatik az éjjeli szállásdíj. A másodiknál a viteldij tagoknak 50, vendégeknek 60 lej. Mindkét autótart vasárnap este tér vissza. Jelentkezni lehet folyó hó 14-én, pénteken estig a Kun-féle fotó üzletben kített iven. Ha a szombati autóra nem lesz elég jelentkező, úgy vasárnap indul csak egy autó.

— Amikor száz idegen szem vizsgálja, pl. tánc közben és színházban, akkor frizurájának sok bírálgató tekintetet kell kibírnia. Azért gondoljon idejében arra, hogy haját a „Feketefejű” Shampoo-nal ápolja.

— Az Aradi Magántisztviselők Egyesülete értesíti tagjait, hogy a szombati week-end kirándulók részére, akik a paulisi viládban kívánnak meghátni, csak a felvőhelyek számának megfelelően bocsájt ki jegyeket, amelyek az egyesület irodájában pénteken est 8 óráig válthatók ki. Akik szelvényes jegyekkel rendelkeznek, ne mulasszák el jegyeket szintén ezen időpontig érvényesíttetni irodánkban, mert egyébként fekvőhely nem áll rendelkezésükre. Vasárnap reggel kiutazni szándékozókak korlátlan számban fogadjunk, de a jegy kiváltása ezekre nézve is kötelező. E heti program: indulás Aradról szombaton délután 6.10 órakor a villamossal. Érkezés 7.30 órakor, vacsora 8.30 órakor. Reggel 4 órakor indulás a hármastarhegyen át a kladovai erdőbe, visszaérkezés Paulisra délután 4 órakor. ahonnan a 6.45 órakor induló villamossal hazatérnek Aradra. Akik a gyaloglúrán nem kívánnak résztvenni, kellemesen eltölthetik a napot a viládban és a Maros-strandon. Ételmészéről mindenki maga gondoskodik.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyző Egyesületének hivatalos közleménye. Ertesítjük a pénzügyigazgatóságnál, valamint a vidéki adóhivataloknál fizetett összes nyugdíjcskát, hogy a hátralékos 1931. és 1932. évi nyugdíjak készpénzben való sürgős folyósítása céljából a pénzügyminiszterhez kémerítő felterjesztést tettünk. Ezen felterjesztésünket dr. Pop C. István kamarai elnök is hathatósan támogatta, valamint a bucaresti-i Országos Nyugdíj Szövetség is közbenjárt és minden reményünk megvan arra, hogy a kormány a várva-várt hátralékos nyugdíjak folyósítását a közeljövőben megkezdi, ami enyhíteni fogja a nyugdíjasok nyomasztó helyzetét. Minthogy pedig a hátralékos nyugdíjak kifizetése is előretáthatóan egyszerre fog megindulni, teljesen céltalan és felesleges, hogy most, midőn a kifizetés már küszöbön van, a nyugdíjasok kijárók utján próbálják megszerezni hátralékos nyugdíjukat, ami tetemes költséget okoz s amire szükség sincsen, mert e nélkül is meg fogják kapni, tehát ne hagyják magukat félrevezetni. Elnökség.

— Ügyvéd, aki nem hajlandó megbocsátani. A legújabb európai táncfigura: egy lépés előre, kettő hátra. Vaída miniszterelnök: „Elérkezett az ideje annak, hogy a zsvölgyi bányákat nacionalizálják”. Hitler tükör Ligeti Ernőnek, aki horogkeresztmámorában mitrezt írt a Harmadik Birodalomról. Két doktorátussal, három diplomával, könyvtradományokból tengődik egy volt vezetőjárásbíró. A hazugságok városává avatták Londont a diplomaták. Az újságíró vizitje az aradi közkörházban. Szemtől-szemben az élet királyával, akinek minden lépését figyel Europa rendőrsége. Diploma nem elegendő az Építészakmarának, érettségi bizonyítványt is követel a tagoktól. Új típus: az udvari lakó — befutathuk egy aradi háztur rendezésében. Egy lejtőre csuszott aradi urifüu vádbeszédje a társadalom ellen. Köves Jenő nyhatkozik édesanyja tragikus haláláról a falusi pletykáról és néhány megjegyzése Hitlerről. Valuta a füzőben. Falusi javasasszonyok konkurálnak az orvosokkal. Egy valamikor durgazdag aradi ember, aki el-eszi a parkban a madaraknak dobott kenyéret. Vaktában elcsattant pofon a korzón. Lemaradtak az intellektuelek a zsidó hitközség tisztújító választásán. A Magyar Párton belül nincs élet, ha van is élet, az nem élet. Költözik az Erdélyi Bank aradi fiókja, stb az Erdélyi Élet legújabb számában.

Rekordhőségben a csikágói világkiállításon

Tudomány, technika és komédia találkoznak a kiállítási csarnokban. A világ még nem látott ilyen épületeket és kivilágítást

Csikágóból jelentik: Százfokos hőség. Szerencsére nem Celsius, hanem Fahrenheit. De azért így is éppen elég...

A férfiak ingben, feltűrt ujjakkal, nyitott nyakkal járnak az uccán.

A Michigan Avenue előtt elterülő, ujonnan fásított parkban minden fa alatt fekszik egy-egy munkanélküli. Egynél többnek már nem jut a fiatal fák árnyékából.

Az újságok naponta hoznak tíz-tizenöt halálesetet, amelyeknek a perzselő hőség az oka.

Az aszfalt nyulós és puha, mintha kiköpött rágógummiba lépne az ember lába.

Állítólag már évek óta nem volt ilyen hőség. Ezt természetesen csak a meteorológiai jelentések alapján lehetne módunkban ellenőrizni, ahhoz azonban tulságosan meleg van, hogy ilyen kutatásokat végezzünk.

A házak belsejében dolgoznak a ventilátorok, de a „friss” levegő talán még melegebb mint a régi.

A mozikat szerencsére elég jól hűtik. Van hová menekülni. A nagy szállodák éttermeiben pedig egyenesen kellemes a hőmérséklet. Este még táncol is a közönség, pedig erre kint az uccán gondolni sem szeret senki.

A látogatók tömege

A kiállítás területén valamivel hűvösebb van. A Michigan-tó felől minduntalan jön egy-egy légáramlat, amely néha a távolvasztó gépekre emlékeztet ugyan, máskor azonban tényleg hűsítőleg hat.

A kiállítás a nagy hőség ellenére, igen nagy látogatottságnak örvend. A közönség úgy fest, mintha mindenki idegen volna. Információt csakis a trópusi sisakos, vörös egyenruhás rendőröktől, vagy pedig a vásár területén lévő hivatalos közegektől lehet kapni, a járókelők majdnem mind idegenek.

A kiállítás még mindig készül. A pavilonok nagy részében még most is dolgoznak. A nagy csarnokok azonban természetesen már a megnyitáskor készen voltak.

A Sky Ride, a légi rakéta-autó, egyelőre nem közlekedik. Egyre ígérnek azonban, hogy rövidesen megindul.

Rakéta-autó hiányában is van azonban bőven alkalma a közönségnek a kiállítást megtekinteni. Autóbusz, motorcsónak, repülőgép,

légúj, sőt gyaloghintók, riska-fogatok ugyszólván korlátlan számban állanak rendelkezésre.

Persze szaladni nem hajlandók az amerikai riskák...

Aki gyalogszerrel akarja bejárni a kiállítást, annak bizony egy napja rámeleg.

A modern építészet csodálatos alkotásai érdekes ellentétben vannak a régi belga faluval, a keleti faluval, uccákkal és az indián sátorvárossal.

A világ minden tája ideköltözött most Csikágóba. Mult és jelen, közel és távol népek, országok élethű reprodukciókban tárulnak a néző szeme elé. Tudomány, technika és vásári komédia csodálatos konglomerációban.

A legjobb propaganda

Ügyes rendezési trükk teszi rokonszenvesvé az egész kiállítás külsejét.

Ugyszólván mindenütt válogatott, szép, fiatal lányokat és atléta természetű fiukat alkalmaztak és ez a sok szép, fiatal és egészséges ember a legjobb propaganda a haladás századának.

A tudományos és technikai kiállítások között a nagyközönség szórakoztatására rengeteg látványosság is akad. Az oroszánok között, függőleges pályán körben száguldó motorkegypárosok, a kétfejű csecsemő, a mesterségesen, üvegszekrényben táplált és nevelt egykét kilós kis koraszülött gyermekek, az aligátorokkal birkozó néger, Miss Amerika és rengeteg más látnivaló tömegesen vonzzák a közönséget.

Miss Florida is itt van. Órá azonban inkább az „Elefántbőrű nő” név illene. Miss Florida ugyanis egy öreg, ráncos léghajó, időnként felszáll. A ráncos, petyhüdt test végiguszik a levegőben, azután újra visszatér a saját külön repülőterére. Ezzel az ő mutatványa befejezést is nyert.

Mire az este eljön, az egésznapos látogatók már holtfáradtan tapossák a nyulós aszfaltot. Pedig tulajdonképpen ilyenkor érdemes a kiállítást megnézni.

Kilenc óra tájban kigyúlnak a lámpák, kivilágítják az épületeket és a sok különös alaku pavillon és kiállítási épület káprázatos fényárban uszik.

A lagunák visszaverik a színes fényeket, amelyek a sárga, kék, piros, zöld, fekete, narancssárga és alumíniumszürke egyenes és ívelt falakon csodálatos módon verődnek vissza.

Avilágítás és a fényhatásokkal dolgozó építészet alkottak legtöbbit ebben a kiállításban. Az anyag többi része többé-kevésbé máshol is fellelhető.

A kiállítás csodálatos kivilágítása

Ilyen épületeket és ilyen kivilágítást azonban máshol még nem produkáltak.

Este tíz óra tájban még elevebb a kiállítás kéne. A sok színes fény közé még több vegyül. Megkezdődik a tűzijáték.

A lagunákon elhelyezett tutajokról egymásután süvitenek fel a rakéták a levegőbe és hatalmas durránással hullanak szét. Valóságos harci zaj kíséri a tűzijátékot.

Valahogy így képzeljük mi el a csikágói uccai zajt...

Amire a tűzijáték véget ér, a városba visszatérő, fáradt látogató egy kissé lehülve megy hazafelé. A városba érve, a házak közelében azonban még mindig perzsel a levegő és ragad az uttest.

Nincs más menekvés, mint a mozi, a hűtött étterem vagy egy félórás hideg zuhany.

És reggel minden kezdődik előlről...

H. L.

Az aradi szerbség

Péter és Pál ünnepi bucsúja

Az aradi szerb egyház ma ünnepelte Péter és Pál napját. Az ünnepség ma délelőtt Istentisztelettel kezdődött, amelyet Kovintyity Uros szerb esperes celebrált. A mise után körmenet volt, amelyben az aradi szerbek nagy számban vettek részt. Délután ünnepélyes kalász-szenielés volt, amelyen az egyházat Baits Péter képviselte. A szentelés alkalmával az aradi szerb dalárda, Milánkovits tanár vezetésével egyházi dalokat adott elő. Este táncmulatság volt a szerb templom udvarán. Sátrakat állítottak fel, amelyekben hölgyek szorgoskodtak. Az asztalok mellett a legjobb hangulat uralkodott és a fiatalok a hajnali órákig ropta a divatos táncokat. Este előkelő vendégek jelentek meg a templomban. Botioc Eick dr. polgármester jelent meg az ünnepségen s vele együtt a képviselőkkel együtt Aradra érkezett Mihailovits burcuresti-i követségi titkár is meglátogatta a mulatságot, amelyen megjelent Alexa Ivic szabadkai egyetemi tanár is. A sátrakban közreműködő hölgyek neveit a következőképpen sikerült összehátlanunk: A cukrászsátorban: Puterity Demeterné, Jorgovits Aranka, Radován Milka és Radosav Ivanka. Tombolasátor: Demeter Olga, Adamovics Olga és Stojanov nővérek. A süteménysátorban: Szuchi Gyuláné, Mihailovits Ekus, Novkov Ljubitzsa, Ivanov Olga és Jovanov Dragina.

Aradváros főorvosának

és a vegyészeti laboratórium vezetőjének pere az aradi törvényszék előtt

Az aradi vegyvizsgáló állomás vezetője: Nica Victor dr. rágalmazási pert indított Cucu Vazul dr. városi főorvos ellen. Három hónappal ezelőtt Cucu Vazul dr. főorvos megjelent az aradi ügyészségen és feljelentést tett Nica dr. ellen azon a címen, hogy a vegyvizsgáló állomás vezetője életveszélyes fenyegetést hangoztatott ellene. A főorvos az ügyészségre magával vitte Simionescu Iancu vegyész-mérnököt is, aki előtt Nica dr. a fenyegető kijelentéseket tette. Az ügyet az aradi járásbírósg letárgyalta és Cucu Vazul dr.-t elutasította bünvádi feljelentésével, mert nem látta beigazoltnak az életveszélyes fenyegetés vádját.

Nica Victor dr. ezután rágalmazási pert indított a városi főorvos ellen. Az aradi járásbírósg Nica dr. feljelentését is visszautasította azzal az indoklással, hogy a vegyvizsgáló állomás vezetője — köztisztviselő lévén — nem mutatta be felettes hatóságának engedélyét a per megindítására. A járásbírósg határozatát megfélebbezték és az aradi törvényszék szerdán foglalkozott ezzel az érdekes ügyvel. Nica Victor dr. azt hangoztatta, hogy a sérelem magánszemélyként és nem köztisztviselőként érte, ezért sürgősen a felettes hatóság meghatalmazása. Cucu dr. főorvos azt állította, hogy a vegyvizsgáló állomás vezetője az ő nagatásköre alá tartozik és a nézeteltérés hivatalos ügyből kifolyólag támadt. Az aradi törvényszék tanak kihallgatását rendelte el annak megállapítására, hogy Nica dr.-t köztisztviselőként vagy magánszemélyként érte-e sérelem.

Nyaralni induló t. előfizetőink figyelmébe!

Ha akár rövidebb, akár hosszabb időre elutazik és közli velünk új címét, az **Aradi Közlönyt** utánaküldjük. Arra kérjük, hogy az alábbi szelvényt lehetőleg elutazás előtt 2-3 nappal töltsse ki és egy levelezőlapra ragasztva, vagy küldőncel küldje be hozzánk.

Név: .....

Régi cím: .....

Új cím: .....

Mikéntől meddig: .....

Kivágandó ég levelezőlapra ragasztva
okvetlenül beküldendő:

az **ARADI KÖZLÖNY** kiadóhivatalaiba,
Bulev. Regele Ferdinand (József szög-ut) 4. sz.

Biztonság kedvéért ne a kihordóval tessék megüzenni a címváltozást.

MATUSKA ZOKOGVA FOGADTA felesége halálhírét A biatorbágyi merénylő órákat imádkozott a tragikus hír vétele után — Nem vehet részt felesége temetésén

Budapestről jelentik: Matuskát mai kihallgatása után értesítették felesége haláláról. Ott volt a védő is. Először csak ennyit mondtak neki:

— Nagyon súlyosra fordult felesége állapota.

Matuska elsápadt, szinte érezte, hogy valami nagy baj történt a feleségével, egy pillanatra megdöbbentően hallgatott, majd kiabálni kezdett:

— *Tudtam, sejtettem, de mondják már meg.. Mondják meg...*

— *Halálosan beteg a felesége.*

— *Meghalt?*

Némán bólintottak Matuska kérdésére, aki azután megábaroskodtan zokogni kezdett, majd a fogház lelkészét kérte magához, imádkozni kezdett s egészen a kora délutáni órákig imádkozott.

Igy tudta meg ma a késő déli órákban, hogy meghalt a felesége, akit pontosan azon a napon vittek súlyos tüdőgyulladásos kórházba, amikor őt Pestre szállították. A biatorbágyi merénylő előreláthatólag nem kap engedélyt arra, hogy felesége temetésén résztvegyen.

Gangsztervilág Párisban

A szesztilalom megszüntetése óta Párisban garázdálkodnak a leghírhedtebb new-yorki és csikágói banditák

Párisból jelentik: Már félévvel ezelőtt azt gyanították az amerikai rendőri hatóságok, hogy a legveszedelmesebb amerikai banditák átkeltek az óceánon és valószínűleg Franciaországban telepedtek meg. Kézenfekvő feltevés volt, hogy a nagyvárosi élethez szokott gangszterek Párisban rejtőztek el, ahol óriási vagyonyukból jól élhetnek és vagyonukat esetleg újabb „kirándulásokkal” gyarapítják. Az alkoholtilalom megszüntetése óta a new-yorki és a csikágói alvilág számos tagja lett „munkanélkülivé”, ezért valószínűnek látszott, hogy a banditák Európában próbálnak szerencsét.

A gangszterek emigrációja már körülbelül egy évvel ezelőtt kezdődött meg. Az első ember, aki Párisban felbukkant, Jack Bilbo volt, Al Capone legbizalmasabb cinkostársa. Bilbo sok beszédet tartott a párisi nyilvánosság előtt. Cinikusan jelentette ki, hogy bucsut mondott a gangszter-életnek, mert ez a foglalkozás a krízis folytán már egyáltalában nem jövedelmező. Szívesen vette, ha leányképezték, készséggel adott autogramokat. A montmartrei csapásokban nagy társaságokat vendéglátott meg és a vendéglőkben ráírta nevét az étlapokra. Mindenütt azt hangoztatta, hogy kéjtudó, később tudományos tanulmányokat fog végezni, elsősorban Marokkóban.

Jack Bilbo Párisban csakhamar eltűnt a felszínről. Különös volt, hogy egyidejűleg érkezett meg Párisba a szesztilalom megszüntetéséről szóló első hírekkel. Amerikai megbízottak ebben az időben már rengeteg bort vásároltak össze Bordeauxban, hogy a szesztilalom megszüntésekor azonnal kellő készlettel rendelkezzenek. Bilbo mindenkinek elmondta, aki kíváncsi volt, hogy még régebben, mikor még Al Capone szolgálatában állott, több ízben volt Párisban és kitűnően ismeri egész Franciaországot. A kérdésre, hogy mit keresett oly gyakran Franciaországban, cinikusan mosolygott:

— Párisban nagyszerűen lehet mulatni, — mondta.

Bilbo küldetésének igazi célja azonban sohasem derült ki.

Néhány héttel ezelőtt a new-yorki rendőrség közvetlen érintkezésbe lépett a párisi rendőrigazgatósággal. Az a gyanu merült fel, hogy Párisban

nagyszabású szervezet alakult a new-yorki alvilág gonosztevőinek részvételével, főleg olyan emberekből, akik járatosak a legelvetemültebb rablótámadásokban.

A kutatás megkönnyítésére az egyik legügyesebb new-yorki detektív érkezett Párisba. Thomas Diamind, aki már igen sok gangstert fogott el. A párisi rendőrségnek együttműködése már rövid idő múlva meglepő eredményeket hozott.

Az amerikai detektív a francia rendőrség segítségével kikutatta a híres Stew Donelly bandita rejtélyét és néhány heti nyomozás után sikerült is letartóztatni a veszedelmes gangstert. Stew Donelly-t a londoni, a berlini, a milánói, a montecarlói rendőrség és nem ke-

vesebb mint tíz amerikai város rendőrsége körorzta.

Letartóztatása után kétségtelenül kiderült, hogy Európában egy széles gangszterszervezet élén áll és összeköttetésben volt a hírhedt Charlie MacCorddal is. Ez utóbbi gangszter volt az, aki Lindbergh ezredestől ötvenezer dollárt csalt ki azzal az ígérettel, hogy elrabolt gyermekének a nyomára vezet. A francia rendőrség azt gyanítja, hogy MacCord szintén Franciaországban tartózkodik. A párisi bün-

Borzalmas repülőszerencsétlenség Székesfehérváron A pilóta-bravur áldozatai — Egő repülőgép a háztetőn — Két ház égett le a szerencsétlenség által —

Székesfehérvárról jelentik: Borzalmas repülőszerencsétlenség történt Székesfehérváron ma reggel. Egy iskolarepülőgép, amelyen Rohla Miklós légügyi felügyelő Pálos László felügyelővel műrepülést végzett, motorhiba következtében lezuhant. A repülőgép egy házra esett, amelynek csúcstalába befuródott s ennek következtében a motor felrobbant és felgyújtotta az egész házat. A szomszédos ház is csakhamar tüzet fogott. Mindkét repülő szenné égett s mire a tűzoltók a helyszínre érkeztek, a két ház teljesen leégett. A légügyi hivatal haladéktalanul bizottságot küldött ki a haleset színhelyére, a szerencsétlenség okának felderítésére.

Ujabb jelentések szerint nem motorhiba okozta a székesfehérvári repülőszerencsétlenséget, hanem a pilóta bravurmutatványai közben következett be a katasztrófa. A gépet Rohla Miklós légügyi felügyelő vezette, aki előbb gyönyörű loopingot csinált a levegőben, majd dugóhúzó akari produkálást, azonban — szemtanúk állítása szerint — az újabb bravur nem sikerült, hanem a gép elvesztve egyensúlyát, orral a föld felé zuhant. A pilóta ekkor elvesztette uralmát a gép fölött, amely szinte voraglászerű mozdulatokkal zuhant az egyik házra, a rációállomás közelében.

Óriási detonáció keletkezett és az égő háztetőjén, mint hatalmas máglya, lobogott a repülőgép.

Abban a pillanatban, amikor a ház tüzet fogott,

Ha óvszer — akkor legyen

„OLLA”
a világmárka.

ügyi rendőrség erélyesen nyomoz utána és reméli, hogy csakhamar nyomára akad.

Párisban keresik Max Stanley-t is, aki múlt évben egy cinkostársával együtt egy gazdag amerikai rabolt ki Párisban. A zsákmány megérte a fáradságot: az amerikaitól elraboltak egy bőröndöt, amelyben körülbelül negyvenmillió lej értékű pénz és értéktárgyak voltak. A két gonosztevő akkor nyomtalanul eltűnt. Donelly vallomásából valószínűnek látszik, hogy Stanley még mindig Párisban tartózkodik.

A rendőrség abból a feltevésből indul ki, hogy a gangszterek előszeretettel maradnak meg mindig ugyanazon a működési terepen. Stanley felkutatása azért nehéz, mert rengeteg pénze van, úgy neki, mint társainak. A gangszterek a legelőkelőbb hotelekben szállnak meg és hamisított utlevelék mindig a legnagyobb rendben vannak. Szigorúan a rendőri szabályzatoknak megfelelően viselkednek, mint jómódu, gazdag turisták lépnek fel, akikhez még a gyanu árnyéka sem férhet.

Rendszerint saját honfitársaik körében „dolgoznak”, gazdag amerikaiakat és angolokat környékeznek meg. Idegen országban könnyebb olyan embert kirabolni, akinek életszokásait jobban ismerik, mint a belföldiekét.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a szállodai rablásokban legnehezebb a tettes nyomára akadni, másrészt a gangsztereknek az a szokása, hogy honfitársaikat veszik célba, megkönnyíti a nyomozást. Azoknak a személyeknek a száma, akik gyanúsíthatók, így lényegesen kisebb és a háló, amelyet a nyomozó hatóságok vonnak az eset köré, mindinkább szorossá válik. A párisi rendőrség Donelly letartóztatását is ilyen módszer segítségével érte el. A beavatottak állítása szerint már

Stanley körül is egyre szűkebb a hurok, Stanley egyetrujú vetélytársa Al Capone-nak és Jack Diamond-nak.

egy asszony futott ki a házból kisleányával a karján. Ez az asszony csodálatos módon az utolsó pillanatban megmenekült. A két pilóta a katasztrófa áldozata lett és csak órákkal később tudták megsejtenni holttestüket a romok alól kiásni. A két borzalmasan összeégett holttestet a réten terítették ki és a megfigyelő hátán levő ejtőernyő ponyvájának maradékával borították le.

Kártérítési per

egy aradi ügyvéd ellen

a Banca Marmorosch fizetési képtelensége miatt

Az aradi törvényszék szerdán hozta meg ítéletét egy régóta húzódo perben, amely teljes igazságot szolgáltatott Fuchs Albert dr. aradi ügyvédnek, akiről a bíróság megállapította, hogy egy ügyfél ügyében, a legnagyobb elővigyázatossággal és gondossággal járt el. Fuchs dr. egy ingatlaneladás során, Langer Miklós aradi tanítótól 700.000 lejt vett fel, azzal a rendelkezéssel, hogy az összeg felét az ingatlan eladójának fizesse ki. A másik felét pedig a telekkönyvi átírás után, annak a banknak fizesse meg, amelynek javára telekkönyvi zálogjog állott fenn. Az ügyvéd a 350.000 lejt, — addig, amíg a telekkönyvi átírás formája befejeződött, — a Banca Marmorosch aradi fiókjánál helyezte el ideiglenes letétként. Arról az ügyvédnek nem volt és nem is lehetett tudomása, hogy a bank súlyos nehézségekkel küzd. Amikor az ügyvéd a banknál megjelent, hogy a pénzt felvegye és a telekkönyvi terhet kifizesse, a pénztintézet már fizetési képtelenséget jelentett. Langer Miklós neje kártérítési pert indított az ügyvéd ellen, akinak eljárását az aradi törvényszék ma hozott ítéletében teljesen igazoltnak ismerte el és a felpereseket keresetükkel elutasította.

LIPCSEI ŐSZI VÁSÁR 1933.

Kezdeté augusztus 27-én.

Bővebb felvilágosítást ad:

A Lipcsei Vásárhoza Lipcse

vagy a tisztelőheli megbízott: H. Eugen v. Angerbauer, Timişoara, I., Str. Gen. Praporceşcu 9., I. emelet. Tel. 70.

SPORT KÖZLÖNY

Vasárnap megindulnak a küzdelmek a Titanus vándordíjért

A kisszentmiklósi Banatul nem nevezett és így hat csapat vesz részt az egyfordulós tornán

A Titanus értékes vándordíjért folyó küzdelmek a nyári szezon legkiemelkedőbb eseményei szoktak lenni minden évben. Ezévből is heves küzdelmek és nívós mérkőzések várhatók a másodosztályú csapatok részére kiírt értékes trófea birtoklásáért, amelynek eddigi védői a következők: 1929: Juventus, 1930: Egyetértés, 1931: Egyetértés, 1932: Vulturul. A vándordíj végleges megnyerése három egymásután következő, vagy öt sorrend-nélküli győzelemhez van kötve. Miután a kisszentmiklósi Banatul a vándordíjas mérkőzésekre nem nevezett a tornán 6 csapat vesz részt és pedig a következők: Vulturul, Egyetértés, Titanus, Victoria, Juventus és AVMSE. A sorsolás érdekessége, hogy a két favorit (a másodosztályú bajnokság két helvezettje), már az első fordulóban találkozik egymással és

könnyen lehetséges, hogy ezen a mérkőzésen dől el a vándordíj ezévi sorsa. A sorsolás egyébként a következő:

Julius 16: Vulturul—Egyetértés, Titanus—Victoria, AVMSE—Juventus.

Julius 23: Egyetértés—Titanus, Victoria—AVMSE. (A Vulturul e fordulóban nem vehet részt, miután Ferdinand-kupa meccse van a Transylvania ellen.)

Julius 30: AVMSE—Titanus, Juventus—Egyetértés, Vulturul—Victoria.

Augusztus 6: Délelőtt: Juventus—Vulturul, délután: a Victoria 10 éves fennállásának ünnepi mérkőzései.

Augusztus 13: Victoria—Juventus, Titanus—Vulturul, AVMSE—Egyetértés.

Augusztus 20: Vulturul—AVMSE, Titanus—Juventus, Egyetértés—Victoria.

AZ OLIMPIA IS NEVEZETT

A TÖRPE-BAJNOKSÁGRA

Az elmúlt vasárnap megindultak a küzdelmek a törpe-bajnokságért, amelyre 8 csapat: AAC, ATE, Gloria-CFR, AMTE, Hakoah, Unirea, Tricolor és Banatul adta le nevezését. A szövetség keddi ülésén az Olimpia, amely jóképességű törpe-csapatall rendelkezik, beadta nevezését és így a törpe-bajnokság résztvevői száma kilencre emelkedett. Miután a törpe-bajnokság eredeti sorsolása szerint az Olimpia részére szabad vasárnapok nem állottak rendelkezésre, a szövetség az Olimpia meccseit hétköznapokra sorsolta ki. A Olimpia mérkőzéseinek sorsolása a következő:

Julius 14: Olimpia—Tricolor, Julius 19: AMTE—Olimpia, Julius 26: Olimpia—ATE, Augusztus 2: Hakoah—Olimpia, Augusztus 9: Olimpia—Banatul, Augusztus 16: Gloria-CFR Olimpia, Augusztus 23: Olimpia—AAC, Augusztus 27: Unirea—Olimpia.

Tárgyal a bucaresti-i CFR a Barbu-ügyben

Mint ismeretes, a Gloria-CFR kitűnő volt csatárjátékosa, Barbu II. István, néhány hónappal ezelőtt a Zsilvölgyébe távozott, ahonnan Bucarestbe került, az ottani CFR-hez. A bucaresti-i vasutas egyesület már régebben megkezdte tárgyalásait Barbu II. átvételére vonatkozólag, de azok sikerre nem vezettek, miután Barbu II.-nek szerződésileg pönalé volt kikötve, amely 38.000 lej megfizetésére kötelezte a játékost. A bucaresti-i CFR kisebb összeget már felajánlott Barbuért, de a Gloria-CFR ragaszkodott a játékos teljes tartozásának megfizetéséhez. Tegnap újlag Aradra érkezett Krüger Károly, a bucaresti-i CFR tréner, valamint Bauer, a bucarestiek intézője, akik 20.000 lejt ajánlottak fel Barbu II. kiadatlásáért. A Gloria-CFR vezetőségével folytatott tárgyalások azonban eredményre nem vezettek, miután az aradi egyesület alternatív ajánlatot tett: vagy 30.000 lejt készpénzben fizessenek, vagy pedig 25.000 lejt készpénzben és egy bont 10.000 lejről későbbi fizetésre. A tárgyalások ezen stádiumban megszakadtak és így Barbu II. még mindig a Gloria-CFR játékos.

Három aradi csapat vesz részt a Ferdinand-kupa selejtezőiben

A Ferdinand király kupa ezévből első ízben kerül kiírásra és arra mindössze három aradi csapat nevezett: a Transylvania, az AVMSE és a Vulturul. A két csapat három meccsből eddig kettőt bonyolított le, egy meccs van hátra a Transylvania és Vulturul csapatai között, amely július 23-ikán délelőtt kerül lebonyolításra. Miután a Nyugati Liga területén a Ferdinand kupára összesen nem sok csapat nevezett (Temesvárról 7, Lugosról 3, Turnu-severinből 2, stb.) és a liga-selejtezőben előreláthatólag 14 csapat fog részt venni, mindhárom aradi csapat bekerül a selejtezőbe, ahol zsilvölgyi és temesvári ellenfelekkel fognak kiesési rendszer szerint játszani. A mérkőzések augusztus hó folyamán kerülnek lebonyolításra, míg a ligák kupagyőztesei szeptember elején fognak megmérkőzni egymással.

O Lengyel uszó Budapesten. A lengyel Bochensky szombaton és vasárnap vendégszerepet Budapesten, az FTC versenyt, ahol revansot ad Székelynek. A tervek szerint szombaton a fedett uszodában 200, vasárnap a Császár-ban 100 méteren találkozik a két kiváló uszó.

O Új uszó-világrekord. Antwerpenben Den Ouden holland hőgyuszó új világrekordot állított fel, miután a 100 méteres távot 1 p. 06 mp. alatt uszta meg.

a vezető sportszaklap
csütörtökön és szombaton

Ára Romániában 10 lej

1447

FANTASZTIKUS HIR

egy aradi vállalkozó és két magántisztviselő letartóztatásáról

Aradon szerdán olyan hírek terjedtek el, hogy Battonyán egy aradi vállalkozót és két aradi magántisztviselőt aranycsempészés miatt letartóztattak. A széles körökben elterjedt hírek szerint a három aradi egyén engedély nélkül, gyalog lépte át a határt és Battonyáig zavartalanul eljutottak, ahol a csendőrség elfogta és őrizetbe vette őket. Az egyik — a vállalkozó és a társaság feje — állítólag megszökött, a másik kettő pedig jelenleg is Battonyán van, csendőri felügyelet alatt. Szerkesztőségünk telefonon felhívta a battonyai határrendőrségi kirendeltséget, ahonnan azt a felvilágosításokat kaptuk, hogy a jelzett időben azaz kedden délelőtt *tényleg történt több őrizetbevétel, de a határrendőrség az illetőket azonnal szabaddá adta engedte.* Hogy ezek aradiak voltak-e, vagy magyarországiak, arra nézve a határrendőrség nem adott felvilágosítást.

Az esemény híre futótüzként terjedt el Aradon és a közönség fantáziája hamarosan tudni vélte azt is, hogy a Battonyán letartóztatott egyének kicsodák. *Egy közismert aradi nagyvállalkozó neve is kombinációba került,* aki a legnagyobb megdöbbenéssel értesült arról, hogy belekeverték az ő nevét is az ügybe. Munkatársunk felkereste a nagyvállalkozót, aki igazolta, hogy vasárnap délután óta megszakítás nélkül Aradon tartózkodik. A két magántisztviselővel is beszélgettünk, akik szintén kijelentették, hogy nem hagyták el Aradot hosszabb idő óta.

FILM KÖZLÖNY

A pokol angyalai

Film-dráma a nagy világegés idejéből — Bemutató a Corso-moziban

A világháború vörös visszfénye egész sorozat nagyszabású, egyre tökéletesebb technikai megoldásokkal megrendezett film-dráma háttérül szolgált már, de a „*Pokol angyalai*” egyike azoknak az abszolút művészi, nívóju és hatásaiban mélyen szántó, megrázó erejű drámáknak, melyek felejthetetlen nyomokat hagynak a nézők és hallgatók lelkében. A pokol szárnyas ördögei felszállnak a felhők fölé és egymást kergetve, gépfegyverkattogás mellett zuhannak vissza a földre, miután megsemmisítették ellenfelüket, vagy gyilkos bombákat bocsájtottak a gyanútlan házak alvó lakói közé. London bombázásának ideálisztikus fel-fogásban készült epizódja rendkívül megrázó és döbbenetes erővel hat, midőn az elsőként tett London fölött kigyullad a hatalmas léghajó és gigantikus fátylaként zuhan alá az éjszakában. A film cselekménye is komoly, értékes és drámai erővel hat. Különösen a megdöbbenő zárójelenet felejthetetlen élményt jelent. Két fivér megrázó tragédiája áll a cselekmény központjában, amelynek mozgató ereje a Nő. A vöröshajú, csapodár kis démon, *Helén*, aki nemcsak mindkettőjüké, de mindenkié. Helént Jean Harlow játsza, Amerika új sztárja, a nagy *Marlene* és az isteni *Greta* legveszélyesebb riválisa, akit hírneve jóval megelőzte. Ezuttal mutatkozik be Aradon a vörös Harlow, aki akkor lendült fel a hírnév magaslatára, midőn férje öngyilkos lett miatta. Azóta Amerika hivatalos démona... Ben Lyon, a fiatal karakter-szerelmes feltűnően tehetséges, művészi és drámai erejű alakítást nyújt az életéért küzdő, a lemeszárlástól visszariadó fiú szerepében, míg fivéré, a hőselkü, nemes, idős, realista jellemű Royt a szimpatikus *Jarvis Hall* alakítja megnyerő modorában. A „*Pokol angyalai*” minden tekintetben megfelel a várakozásnak.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
telel.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megindul a romániai élőállat-export

Birtolon Aurel országgyűlési képviselő akciója — Megállapodás Csehszlovákiával

Nagyjelentőségű megállapodást sikerült létrehozni Birtolon Aurel országgyűlési képviselőnek, a romániai Élőállatexportőrök Szindikátusa elnökének. Ennek a megállapodásnak a következtében remény van arra, hogy már a legközelebbi jövőben újból megindul a sertés-export Csehszlovákia felé. Az illetékes köröket, de főleg az állattenyésztőket és az exportőröket egyre fokozódó aggodalommal tölti el, hogy állatexportunk már évek óta csökkenő tendenciát mutat. A helyzetre jellemző az alábbi statisztika, amely élesen rávilágít arra, hogy főleg az elmúlt évben katasztrófálisan csökkent Románia állatexportja.

Marhaexportunk az utóbbi négy esztendőben a következőképp alakult: 1929-ben 103563 darab, 1930-ban 143.535, 1931-ben 99.583, 1932-ben 18.076 darab. Exportunk tehát egy év alatt több mint 70 ezer darab marhával csökkent. Sertésexportunk elmúlt négy évi statisztikája a következő: 1929-ben 142.264 darab, 1930-ban 194.694, 1931-ben 197.280, 1932-ben 160.530. Juhexportunk statisztikája a következő: 1929-ben 9251 darab, 1930-ban 33983, 1931-ben 34817, 1932-ben 20760 darab. A husáru exportjának katasztrófális visszaesésére a következő statisztika világít rá: 1929-ben 6.209.400 kg., 1930-ban 3.638.600 kg., 1931-ben 3.445.405 kg., 1932-ben 1.720.311 kg.

Csehszlovákiába irányuló marha- és sertésexportunk az elmúlt három évben a következőképpen alakult: 1930-ban marha: 58 ezer, sertés: 100 ezer darab, 1931-ben marha: 13.533, sertés: 73.737 darab, 1932-ben marha: 815 darab, sertés: 32.651 (több mint 50 százalékos csökkenés).

1933-ban a helyzet annyira súlyosbodott, hogy

Csehszlovákiába irányuló állatexportunk szinte teljesen megszűnt,

annak ellenére, hogy a román-cseh kereskedel-

mi szerződés értelmében Csehszlovákia Románia részére marhában 42 ezer, sertésben pedig 200 ezer darab évi kontingenst biztosított. Hét hónappal ezelőtt azonban Csehszlovákia váratlanul visszautasította a marhákra vonatkozó bevitteli engedélyek kiadását, a sertésnél pedig a kontingenst szinte nevétséges összegre szálítottta le. A két ország között létrejött egyezmény meghatározott elszámolási formulát állapított meg a román exportőr és a cseh importőr között. Ennek ellenére Csehszlovákia ezt a formulát egyoldalúan megváltoztatta és minden vagon Romániából szállított sertés után 100 ezer lejnek megfelelő költséget állapított meg a romániai exportőr kárára.

Ennek következtében több mint egy féltre teljesen megszűnt Csehszlovákiába irányuló állat-exportunk.

Birtolon Aurel képviselő az ügyben jelentést tett a kormánynak, amely viszont diplomáciai úton arra kérte a cseh kormányt, hogy revideálja azt a határozatát, amely szerint a román exportőrök költségeit lényegesen felemelték. Az intervenció eredményeképpen a cseh kormány két delegátust küldött Romániába, akik megkezdtek Birtolon Auréllal a megbeszéléseket. A megegyezés az elmúlt napokban jött létre és ennek értelmében az importált sertésekre eddig megállapított vagononkénti költséget 13,231 cseh koronára, vagyis 65 ezer lejre szálították le, így tehát az eddigi költség 35 ezer lejjel csökkent. Ezt az egyezményt úgy a cseh, mint a román kormány ratifikálta, úgy hogy értesülésünk szerint már a legközelebbi napokban megindul Csehszlovákia felé a sertés-export.

Az állatexportőr-szindikátus vezetősége előreláthatólag már a közeljövőben megkezdli a tárgyalásokat a marhaexport megkönnyítése érdekében. is. Az érdekeltek körében — értesülésünk szerint — mezzalomban indult meg az a céllal, hogy a többi importőr-államokkal is felvegyék a tárgyalásokat az utóbbi években katasztrófálisan csökkent román állatexport fellendítése érdekében.

Borzalmas, ha az ember beteg és nem tudja, hogy mi a baja!

Rendelje meg most megjelenő népszerű könyvünket, melynek címe:

HÁZIORVOS

A BETEGSÉGEK FELISMERÉSE ÉS GYÓGYÍTÁSA — MODERN KOZMETIKA,

amiből kétséget kizáró módon megállapíthatja, hogy milyen betegsége van és hogyan kell kezelnie, mi annak a gyógyszerrel

Mert ez a könyv tüzetesen elmagyarázza Önnek az eddig ismert összes betegségek mibenlétét, megtanítja azok felismerésére, felsorolja minden betegség minden gyógyszerét, a kezelés módjait, a bekövetkező komplikációkat, étrendet ad a betegség egész tartamára, megtanít a különféle betegségekben szenvedők ápolására és főként titkolódzás nélkül rámutat a fennforgó veszedelmekre.

A r a 8 0 l e i .

Megrendelhető az ARADI KÖZLÖNY kiadóhivatalától, összes bizományosainknál, az újságárusoknál és lapkihordóknál.

Manometer

és mindenféle mérőműszer készítését és javítását vállalom. Kérjen ajánlatot. 2831

Gáspár műszerész Arad

Madgearu pénzügyminiszter

fontos gazdasági tárgyalásai külföldön

A kormány akciója a külfölddel való intenzív kereskedelmi kapcsolatok felvételére

A londoni konferencia során szóba kerültek Romániával kapcsolatos problémák is és ezekben a kérdésekben részben már határozatokat is hoztak. A miniszterelnök tegnap telefonbeszélgetést folytatott a Londonban időző román delegáció tagjaival, akik beszámolójukban rávilágítottak azoknak a tárgyalásoknak a jelentőségére, amelyek a világgazdasági értekezleten a Romániát is szorosan érintő problémák körül folytak.

Romániát elsősorban a mezőgazdasági albizottságnak az a határozata érdekli, amelynek értelmében a tengerentúli államok is hozzájárultak a bevetett területek 15 százalékkal való leszállításához. A búzatermelésben ilymódon beálló csökkenés következtében — mint azt már röviden jelentettük —

Románia a jövő évre 50 ezer vagon buza kivételére nyer jogot,

ami annál nagyobb jelentőséggel bír, mert a háború óta Romániának nem sikerült 50 ezer vagon búzával többet exportálnia.

Kormánykörökben nagy érdeklődéssel tekintenek a bizottságok bizottságának működése elé is. Ez a bizottság ugyanis már régebben elfogadta azt az elvet, hogy meg kell teremteni a kellő arányt a válsággal küzdő agrárállamok fizetőképessége és ezeknek az államoknak esedékes kötelezettségei között. A bizottság legközelebbi ülésén Madgearu pénzügyminiszter javaslatát tárgyalták le, amely bizonyos könnyítéseket kíván biztosítani az agrárállamoknak a fizetések terén. Abban az esetben, ha a bizottság elfogadja a román pénzügyminiszter által előterjesztett tervet, akkor ennek következtében könnyebbé válnak a hitelezőkkel folytatandó további tárgyalások is. A Londonból érkezett telefonértesítés szerint minden remény megvan arra, hogy a bizottság hozzájárul Madgearu javaslatához. Ennek elfogadása esetén a román pénzügyminiszter rövidesen Párisba utazik, ahol haladéktalanul megkezdli a tárgyalásokat az ország külföldi hitelezőivel.

Az ország gazdasági helyzetével kapcsolatban egyébként még ezen a héten minisztertanácsot tartanak. A kormány gazdasági bizottsága és a legfelsőbb kontingentálási-bizottság szintén összeül, hogy megvitassa a kontingentálás új rendszere következtében előállott helyzetet. Értesülésünk szerint a tárgyalások anyagát főképpen a külállamokkal folytatandó árucserék képezik. A kormány ugyanis mindent el akar követni, hogy minél intenzívebbé tegye kereskedelmi kapcsolatait azokkal az államokkal, amelyekkel szemben ezek a kapcsolatok az utóbbi időben lanyhultak vagy pedig megszakadtak.

— Megkezdődött a behozatali engedély kibocsátása. Bucurestiből jelentik: A legfelsőbb deviza- és behozatali-bizottság végrehajtó bizottsága tegnap este foglalkozott a behozatali engedélyek kérdésével és egyöntetileg azt az elvi határozatot hozta, hogy a behozatali engedélyek kiadásánál a lehetőséghez mérten mellőzni kell a bürokratikus formalitásokat. A végrehajtó-bizottság a kereskedelemügyi minisztérium mellett működő behozatali szolgálat részére munkarendet állapított meg, amelynek alapján a jövőben a behozatali engedélyek elintézése történik. A jövőben csak a rendkívüli fontosságú igényléseket terjesztik a végrehajtó-bizottság elé, míg a többieket a fentemlített szolgálat intézi el. Ugyancsak a végrehajtó-bizottság dönt az olyan kérvények fölött is, amelyek olyan országokból igényelnek importot, melyekkel szemben passzív a kereskedelmi mérlegünk. A kereskedelemügyi minisztériumban működő bizottság már ma megkezdte a behozatali engedélyeknek az új rendszer alapján való kibocsátását.

Amerikai jégszekrények gyári áron alul A. Kálmán R.-T-nál Aradon

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 13.

Bukarest, 13: Hangszeres zene és dalok lemezek. 13.40: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. — Budapest I, 7.45: Torna. Utána: His Master's Voice gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. Közben: His Master's Voice gramofonlemez. 13: Déli harangszó. 13.05: Budapesti Hangverseny Zenekar. 2.30: Simenszky Valéria zongrázik 3.45: Hírek. 5: Polydor—Brunswick gramofonlemez. 6: Ellenségeink és barátaink a növényvilágban. 6.30: Országos Postászenekar a margitszigeti Márkus-éteremből. 7.40: Első vizit Nadányi Zoltán vidám cevege. 8.20: Zongoragordonka-szonáták. 9: A rádió külügyi negyedórása. 9.15: Andersen Felicia előadó estje. 9.45: Veres Lajos és cigányzenekara az Ostende-kávéházból. 11.30: Más. félóra szórakoztató zene. — Bécs. 12.30: Művészlemez. 13: Rádiózenekar. 17: Operettlemez. 20: Rimszki-Körzakov: Scherezade (gramofon). 20.45: Közvetítés az amsterdami hangversenyházból. 23.25: Táncczene a Graben kávéházból. — Belgrád. 12: Gramofon. 12.20: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 19: Gorska énekesnő dalai. 19.30: Cigányzene a Kolarac vendéglőből. 20.30: Rádiózenekar. 23.30: Táncczene. — Brünn. 19.05: Gramofon. 20.10: Hangszeres zene. 22: Francia hangverseny. —

Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Déli zene. 14.30: Gramofon. 15.50: Gramofon. 19.40: Gramofon. 20.10: Szlovák népdalok. — Königsberg. 7.20—9: Reggeli zene. 12.30: Gramofon. 14.05: Gramofon. 17: Könnyű zene. 18.35: Hermann Klementin hegedű- és Hermann Leopoldin zongoraművész játéka. — Milano. 12.15: Gramofon. 13.30: Gramofon. 14.05—15.15: Könnyű zene. 18.10: Könnyű zene. 20.40: Gramofon. 21.15: Kivánsághangverseny. 20.40: Puccini: Turandot c. háromfelv. operája. — Mor. Ostrava. 12: Fuvószenekar Zabrzezhből. 19.30: Ofiner Herta hegedű. Reif Ottó énekel. — Svájc. Aleman adó. 18: Gramofon. 18.30: Harmonikajáték. 19: Gramofon. 21.30: Zürichi orgonaművészek játéka. — Varsó. 17.30: Népszerű zene. 19.35: Kamarazene. 21: Rádiózenekar. Zelechowski baritonnal. 23.24: Táncczene.

PÉNTEK, JULIUS 14.

Bukarest. 13: Szórakoztató zene. 13.40: Könnyű zene. 18: Corologos-jazz táncczeneje. 19.15: Corologos-jazz. 20.20: Könnyű lemezek. 22: Istraty Edgar baritonista francia dalokat énekel. 22.20: Franck szimfonia. — Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Kristály gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: 1. Időszéri anyag. 2. Juliusi gyümölcsbefőzés. (Felolvasás.) Közben: His Master's Voice gramofonlemez. 13: Déli harangszó. 13.05: Cigányzene. 2.30: Columbia gramofonlemez. 4.30: A rádió diákféltője. „Kinai színházban.” 5: Novella. 6: Bertha István szalonzenekara. 7: „Ácsorgások a régi Pesti-Budán.” Rexa Dezső előadása. 7.30: Sebők Stefi énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 8.10: „Rénszarvas

vadászat a pilisi hegyek alján.” (Az ősember Magyarországon.) Dr. Kormos Tivadar előadása. 8.40: Zilzer Ibolyka hegedű, zongorán kíséri Zilzer Piroška. 9.20: Színműelőadás a Studióból. „A kis idegen.” Színmű 3 felvonásban. Majd: Budapesti Hangverseny Zenekar. — Bécs. 12.30: Paraszttáncok gramofonon. 13: Rádiózenekar. 16.55: Gramofon. 18.30: Hangverseny. 20.20: Operarészletek. 22.10: Hoffmannsthal: Bassompierre tábornagy. 22.55: Szórakoztató és tánclemez. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 19: Gramofon. 21.40: Kauer András hegedű. 22.10: Hangjáték. 22.40: Rádiózenekar. — Daventry. 19.30: Könnyű zene. 20.30: Különböző brit ezrek indulói gramofonon. 21: A rádiózenekar könnyű zenéje. 24: Táncczene. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Déli zene. 14.30: Gramofon. 15.50: Katonazene. — Leipzig. 7.20: Elster-fürdő zenekara. 13: Bajor népzene lemezek. 14.15: Alt, hegedű és zongoraszólok. 15.40: Donizetti: A kegyencső, opera. 17: Délutáni zene. 21.05: Schubert: Pisztráng-ötös. 22.15: Operettészletek. 23.15: Szimfonikus zene. — Milano. 12.15: Szimfonikus és kamarazene lemezek. 13.30: Gramofon. 14—15.15: Mandozzenek. 18: Kamara zene. 20: Dallemez. 20.40: Gramofon. — Róma. 13.30: Gramofon. 14—15.15: Könnyű zene. 18.30: Ének és zongora hangverseny. 21.15: Kivánsághangverseny. 21.45: Gramofon. 22.45: Vegyes hangverseny. 1.30-ig: Táncczene. — Varsó. 17: Népszerű zene Cichcinekéből. 18.15: Ének- és zongoraverseny. 19.30: Könnyű gramofon. 23: Táncczene. 23.40: Táncczene.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját ezavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

GYAKORNOKNAK románul és magyarul beszélő jó megjelenésű fiut felvesz Volk és Weisz drogueria. 2586

ROMANIARA szóló kizárólagossággal ismert speciális cikk forgalombahozatalához 3—4.000 példány készítenek. Rentabilis 1933" jellegre az Aradi Közlöny kiadója. 2586

Grosse Versicherungsgesellschaft sucht für Arad einen aktiven und seriösen 2582

VERTRETER
mit kleiner und moralischer Garantie. — Vorzustellen nur heute v. 9—12 und 8—6 Uhr. Adresse im Administrationsbüro der Aradi Közlöny

LAKÁS.

Több bejárata,

ujonnan parkettázott, négy uccai szobás, magastörszintes, tiszta, modern lakás kiadó, Volt Sároscucca 1.

KIADOK a következők: kétszobás udvari lakás, fürdőszobával, raktárhelyiség, egyszoba-konyha. Volt Kossuthucca 12.

Magánház

3 szoba, mellékhelyiségek, kerttel, október 1-re kiadó. Volt György-ucca 186. sz. 2584

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ELADÓ jutányosan elköltözés miatt: sománcozott fűrdőkád, nagy üst, mosdó állvány, kályha, asztal, kis szekrény, kották, ruhaneműk, háztartási cikkek, stb. Megtekinthető d. u. 2—4. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

MEGVÉTELRE KERESK három—öt-lőeres háromfázisú villanymotort. Cím a kiadóhivatalban. 2590

12 személyes ezüst evőeszközök, hat személyes alpaca evőeszköz, Seihoberl ág, Pathelon, zongorák, antik szalon-garnitúra, keleti és gyári szőnyegek, teljes szobaberendezések, egyes butordarabok, antik órák, ezüstdíszek, márkás porcellánok, írógép, sakkfigurák, étkező service, fal vitrinek, antik fotel, stb. eladó. SALGONE bizományi üzlet. Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota

SÜRGŐSEN KERESK perzsabundákat, 12 és 6 személyes ezüst evőeszközöket, perzsa és gyári szőnyeget minden méretben, ezüst gyertyatartókat, ezüst tálcákat, márkás tolményeket, dísz tárgyakat, antik és modern butordarabokat, komplett szobaberendezéseket stb. s.b. SALGONE bizományi üzlet, Arad, Strada Horia 1. Neuman-palota. 1000

TISZTA MOSOTT RONGYÓT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISEG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS A „COMISIO”. Hálószobák 3500 lejtől, ebédők 6000 lejtől, ebéd- és kredencek 1800. wrl szobák, iroda berendezések, modern konyha kredenc 850. granitúrák 1000 lejtől, réz-ágyak, rugany és párna matracok, sodronvok, zongorák, 0-as és 2-es kaszák, Singer varrógépek, vasgályák, valódi és belföldi perzsa szőnyegek, jégszekrények, festmények, porcellánok Ezüstöt, aranyat, briliánt a legmagasabb napi áron veszünk készpénzért. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári Zalogház folyósítja. Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13. Dácia kávéház mellett.

Románia

Judecătoria rurală Chişineu-Cris.

No. 132—1933.

Publicaţiune de licitaţie.

Subsemnatul delegat Judecătoresc: aduc la cunoştinţă generală că în cauza firmei „Lemanul” repr. prin Dr. Sever Miclea contra lui dom. în comuna Chişineu-Cris pentru suma de lei 4656 echivalent în urma deciziei Judecătorei Arad No. 9257—1932, pe cale execuţională de exontare şi în preţ de 22.000 lei evaluate şi anume, 1 Masina detracat, 2 cai şi 1 aparat radio Philips cu 4 lampi se vor vinde prin licitaţie publică judiciară care se va ţine în ziua de 13 luna Iulie anul 1933 orele 16 la locuţinţ. următorului în comuna Chişineu-Cris.

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost executate şi de alt şi aceeaşi şi ar fi căst gat dreptul loc de acoperire licitat, în prezenta este ordo, nată şi în favorul aceluia în senzul art. 120 al Legii XI, 1881.

Chişineu-Cris la 26 Iunie 1933.

Opris s. s.

2583

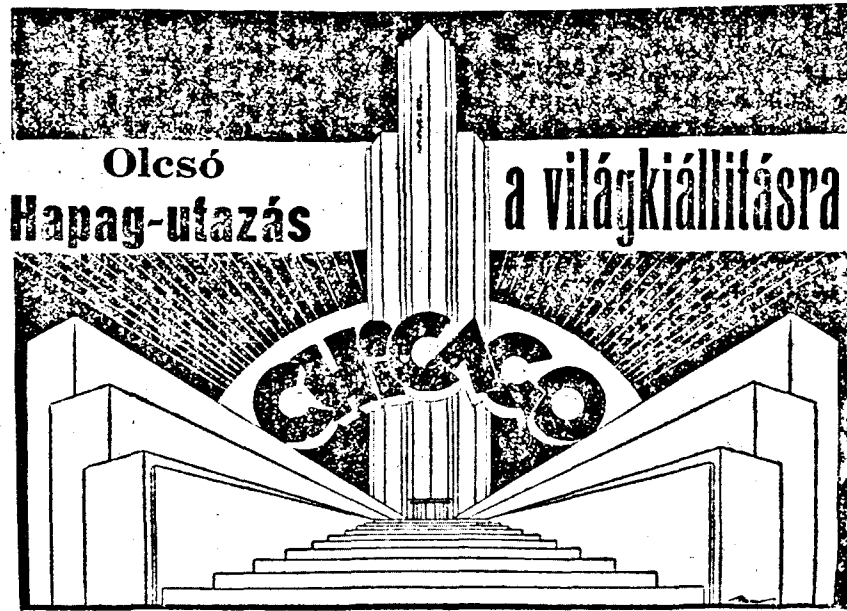
delegat judecătoresc.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

**BRISTOL...
BRISTOL...
BRISTOL**

**Szálloda
Budapest
Dunapart,
árban és szolgálta-
tásban vezet:**
Szoba teljes ellátással
személyenként

napi 12.—pengőért

Olesó
Hapag-utazás a világhiállításra

Az első nagy társasutazás Romániából július 24-én indul. Ezenkívül a Hamburg Amerika Linie S. A. R. november 1-ig hetenként egyszer további egyéni és csoportos utazásokat szervez a világhiállításra Chicagoba.

Kérjen prospektust és információt:

Hamburg—Amerika Linie S. A. R. képviselőtől
Künstler utazási irodától ARAD, Bulev.
Reg. Maria 24.